

JELENTÉS
A BALATON-FELVIDÉKI NEMZETI PARK
IGAZGATÓSÁG
2008. ÉVI TEVÉKENYSÉGÉRŐL

A jelentést készítették:

Összeállította: Balogh László, Petróczi Imre

Írta: Balogh László, Fischer József, dr. Gabler Júlia, Gál Róbert,
dr. Kopek Annamária, Korbély Barnabás, Kranabeth Roland, Megyer Csaba, Petróczi Imre,
Tóth Szabolcs

Adatszolgáltató: Barcza Ákos, Barcza Gábor, Békássy Gábor, Cserép Attila, dr. Cservenka Judit, Fehér Csaba Endre, Hardy Ferenc, Hegyi Lajosné, Horváth Éva, Knauer Anna, Kovács Zoltán, Lajkóné Nagy Gabriella, Lelkes András, Magyar Máté, Mészáros András, Menczel Krisztina, Nagy Attila, Nagy Károly, dr. Nagy Lajos, Novotny Zsolt, Nyári Mónika, Óvári Miklós, Primusz József, Rozner György, Selyem Anikó, Simon Pál, Somlai Szilárd, Szerdahelyiné Bohák Mária, Takács Bódis Attila, Takács Edina, Vers József, Versné György Edit, Vókó László, Zábrák Károly

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés.....	4
2. Személyi állomány.....	5
3.1. Védett és védelemre tervezett területek.....	5
Védelemre tervezett területek.....	6
NATURA 2000 területek.....	6
3.2. Saját vagyongazdálkodású területek.....	7
3.3. Terület nélküli értékek.....	8
Források.....	9
Barlangok.....	9
Víznyelők.....	9
4. Kutatás és monitorozás.....	9
4.1. Kutatás.....	9
4.2. Monitorozás.....	11
5. Kezelési tevékenység.....	15
5.1. Kezelési tervek.....	15
5.2. Élőhely fenntartás, kezelés.....	16
5.3. Élőhely rehabilitáció.....	20
5.4. Fajmegőrzés.....	21
5.5. Saját állatállomány.....	23
Tihany.....	24
Káli-medence (Salföldi Major).....	24
Kápolnapuszta, Bivalyrezervátum.....	24
Zalavár, legelő.....	25
5.6. Vadászterületek.....	25
5.7. Halászati vizek.....	26
Védett vizek.....	26
Védett halastavak.....	27
6. Jogi tevékenység.....	27
6.1. Az Igazgatóság ügyiratforgalma.....	27
6.2. Szabálysértés.....	28
6.3. Büntető ügyek.....	29
6.4. Polgári perek.....	30
7. Természetvédelmi őrszolgálat.....	31
8. Költségvetés és vagyon.....	33
8.1. Kiadások.....	33
8.2. Bevételek.....	34
8.3. Vagyon.....	34
8.3.1. Befektetett eszközök.....	34
8.3.2. Forgóeszközök.....	36
8.4. Épületek.....	36
8.5. Eszközök.....	37
9. Bemutató, oktatás, társadalmi kapcsolatok.....	38
9.1. Turisztikai infrastruktúra.....	38
Oktatóközpont – szállás.....	38
Bemutatóhelyek.....	40
Tanösvény.....	41
9.2. Kiadványok.....	42
9.3. Látogatottság.....	43
9.4. Társadalmi kapcsolatok.....	44
9.5. Környezeti nevelési intézkedések.....	45
9.6. Barátságos természetvédelem, Zöld-Pont Iroda.....	46
10. Kapcsolattartás hazai partnerszervezetekkel.....	46
11. Belföldi és külföldi együttműködés.....	46
12. Ellenőrzés.....	47
13. Fontosabb célkitűzések a következő évre (munkaterv).....	49

1. Bevezetés

A 15/2008. (I. 30.) Kormány rendelet, az Igazgatóság nevét Balatoni Nemzeti Park Igazgatóságról, Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóságra változtatta vissza.

Jelentős eredménynek tartjuk, hogy a BfNPI számára 7 fő új természetvédelmi őr felvételére nyílt lehetőség a 2008-ban. Az alábbi helyekre vettünk fel 1-1 fő őrt: Tihanyi-félsziget – Pécselyi-medence Tájegység, É-Somogy Tájegység, Káli-medence – Tapolcai-medence Tájegység, Keszthelyi-hegység Tájegység, Kis-Balaton Tájegység, Ny-Zala Tájegység Dél, Ny-Zala Tájegység Észak.

Ez évben kiemelkedően sok pályázati forrást sikerült elnyernünk:

- KEOP-3.1.1. Élő- és élettelen természeti értékek megőrzése: 2 db pályázat (élő – 10 helyszín, élettelen – 5 alprojekt), összesen 360 millió Ft támogatás (100% finanszírozás).
- KEOP-3.1.3. Gyűjteményes növénykertek és védett történelmi kertek megőrzése és helyreállítása: A Zirci arborétum TT fejlesztése: 90 millió Ft támogatás (100% finanszírozás).
- KEOP-3.3.0. Az erdei iskola hálózat infrastrukturális fejlesztése: 2 db pályázat (a bakonybéli és a tihanyi erdei iskola fejlesztése), összesen 88 millió Ft támogatás (100% finanszírozás).
- KDOP "A balatoni térség turisztikai vonzerejének növelése": Levendula Ház Látogatóközpont megépítése Tihanyban: 289 millió Ft támogatás (85%-a az összköltségnek + 15% önrész).
- ÖTM „Balaton turisztikai régió ismertségét növelő turisztikai eszközök és a településközelbi turistautak felújításának támogatása”: „Turisztikai bemutatóhelyek a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság területén” című marketing pályázatunk 1. millió Ft "de minimis" támogatást nyert.
- ETC (INTERREG utód): Burgenland és Nyugat-Magyarország védett természeti területeinek együttműködése: a BfNPI területén Mura-menti TK az érintett (kiállítás, kenekikötő és túravezető képzés): kb. 60 millió Ft (95%-a az összköltségnek + 5% önerő).
- LIFE+: A Kelet-Bakony (Veszprém-Várpalota lőtér) természetvédelmi fejlesztése: HM Infrastrukturális Ügynökség, a HM VERGA Zrt. a BfNPI és Aquaprofit Zrt. által alakított konzorcium nyert. A projekt teljes költségvetése: 559 millió Ft, EU-finanszírozás: 398 millió Ft (75%), KvVM társfinanszírozás: 14 millió Ft.

A 2008-ban sikerült a Tihanyi-félsziget Európa Diplomás területén ennek a címnek újabb 5 évvel való meghosszabbítása a rendes felülvizsgálat után.

Az Igazgatóság négy munkatársa minisztériumi kiténtetést vehetett át: Március 15-i Állami Ünnepek alkalmából Cserép Attila Miniszteri Elismerő Oklevél kiténtetést; a Föld Napja (április 22.) alkalmából Müller István Miniszteri Elismerő Oklevél kiténtetést; Augusztus 20-i Állami Ünnepek alkalmából dr. Nagy Lajos Miniszteri Elismerő Oklevél kiténtetést; Október 23-i Állami Ünnepek alkalmából Vókó László Miniszteri Elismerő Oklevél kiténtetést.

2. Személyi állomány

		Szakképzettség				
		alapfokú	középfokú	felsőfokú	nyelvismeret (fő/nyelvek száma)	továbbképzések, 2008-ban szerzett vizsgák, diplomák
dolgozók (fő)	köztisztviselő	0	11	48	27 fő/3 nyelv	1 fő közig. szakvizsga; 12 fő LCD nyelvi továbbképzés; 6 fő Tv. őri vizsga; 4 fő fegyvervizsga; további 16 fő különböző (SZJA, TB, bér- munkaügy. turisztikai, stb.) továbbképzéseken vett részt.
	ügykezelő	0	0	0	0	-
	Munka Törvénykönyv hatálya alá tartozó	11	14	0	1 fő/1 nyelv	4 fő szakképzés
	szerződéses	0	0	0	0	-
	Összesen	11	25	48	28 fő/3nyelv	-

A 2008-ban az Igazgatóság nyitó létszám-előirányzata 71 fő volt, amely az év folyamán 100%-ban betöltésre került

Az év folyamán összesen felvett munkavállalók létszáma 81 fő, az összes leszámoló munkavállaló létszáma 69 fő volt. A jelentős munkaerő fluktuáció oka, hogy 2008. évben két közmunka pályázat keretében is foglalkoztattunk munkavállalókat. A 2008. január 17.-től május 16.-ig valamint a június 2.-től október 31.-ig tartó közmunka pályázat alapján átlagosan 10 fő, illetve 28 fő közmunkás dolgozó foglalkoztatására került sor, ez az év során mindösszesen 43 fő foglalkoztatását jelentette.

3. Területi adatok

3.1. Védett és védelemre tervezett területek

Működési terület (ha)	1.004.664					
	<i>Védett</i>		<i>Ebből fokozottan védett (ha)</i>	<i>Változás a tárgyévben (ha)</i>	<i>Védelemre tervezett</i>	
	Száma (db)	Kiterjedése (ha)			Száma (db)	Kiterjedése (ha)
Nemzeti Park	1	57.019	10.471	0	-	-
Nemzeti Park bővítés	-	-	-	-	1	7.062
Tájvédelmi Körzet	3	11.240	248	0	2	9.386

JELENTÉS A BALATON-FELVIDÉKI NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG 2008. ÉVI TEVÉKENYSÉGÉRŐL

Tájvédelmi Körzet bővítés	-	-	-	-	1	189
Természetvédelmi Terület	27	5.499	0	0	4	920
Természetvédelmi Terület bővítés	-	-	-	-	1	20
Ex lege védett láp	131	14.000	0	0		
Ex lege védett szikes tó	0	0	0	-		
Összesen	162	87.758	10.719	0	9	17.577

Ramsari	1 (+1)	14.745 (+60.000)		0	0	0
Bioszféra Rezervátum	0	0		0	0	0
Világörökség	0	0		0	0	0
Európa Diploma	1	645		0	0	0
NATURA 2000 Madárvédelmi terület					4	100.578
NATURA 2000 Élőhelyvédelmi terület					48	233.291

Védetté nyilvánítás 2008-ban nem volt

Védelemre tervezett területek

Marcál-medence TK (kb. 3.000 hektár)

Kerka-menti TK. (6.386 hektár)

Mórichelyi halastavak TT (kb. 450 hektár)

Csörnyeberek Erdőrezervátum (21 hektár) (A Zalakomári madárrezervátum TT bővítése; összes területe 105 hektár, de ebből már védett 84 hektár.)

Remetekert Erdőrezervátum (156 hektár)

Tóth-árok Erdőrezervátum (189 hektár) (A Magas-bakonyi TK bővítése; összes területe 440 hektár, de ebből már védett 251 hektár.)

Vaskereszt Erdőrezervátum (136 hektár)

Vétyemi bükkös Erdőrezervátum (179 hektár)

NATURA 2000 területek

Különleges Természet-megőrzési és Különleges Madárvédelmi Területek (NATURA 2000 területek) a BfNPI működési területén		
	<i>Egység (db)</i>	<i>Terület (ha)</i>
Somogy megye	18	25.065
Zala megye	18	80.781
Veszprém megye	31	100.051
Balaton		58.319
Összesen		264.216

A Natura 2000 hálózat az Európai Unió két természetvédelmi irányelve alapján kijelölendő területeket - az 1979-ben megalkotott madárvédelmi irányelv (79/409/EGK) végrehajtásaként kijelölendő különleges madárvédelmi területeket és az 1992. évben elfogadott élőhelyvédelmi irányelv (43/92/EGK) alapján kijelölendő különleges természetmegőrzési területeket - foglalja magába.

A 2008. évben jelentős események is történtek a Natura 2000 hálózattal kapcsolatban:

- Folytatódott a Natura 2000 monitorozás (pl. élőhelyek).
- Az Igazgatóság részt vett olyan hatósági eljárásokban, amely a Natura 2000 hálózat érintettsége miatt indult.
- A Natura adatbázis frissítés történt minden NPI részéről, ami EU-s elvárás is volt.
- Sor került a Natura 2000 területek határvonalainak pontosítására és a digitális kataszteri térképek segítségével a határvonalak helyrajzi számhoz történő illesztésére.

3.2. Saját vagyonkezelésű területek

Művelési ág	Összes kiterjedése (ha)	Tárgyévben vásárolt /átkerült terület (ha)	Saját használatban		Haszonbérbe (hasznosításba) adva	
			Ha	%	Ha	%
Szántó	1.224	11	526	43	698	57
Gyep	6.522	58	3.798	58	2.724	41
Kert	0	0	0	0	0	0
Szőlő	2	0	2	100	0	0
Gyümölcsös	27	0	0	0	27	100
Nádas	1380	2	1380	100	0	0
Halastó	38	0	38	100	0	0
Erdő	2305	0	2284	99	21	1
Kivett	1303	120	1237	95	66	5
Összesen	12801	191	9265	72	3536	28

A növekedés jelentősebb tételei a következők:

- jogszabályon alapuló területátadások szövetkezetektől (utak, árkok): 112 hektár
- elővásárlási jog gyakorlása (pl. Káptalanfa: 24 hektár)
- Zalavári istálló megvásárlása

Fontos megjegyezni, hogy 39 hektár terület (15 tétel) vagyonkezelői jogának bejegyzése jogszabályi akadály miatt nem történt meg, ezeknél csak a Magyar Állam tulajdonosi bejegyzés került az ingatlanra.

A bérbe adott területek aránya jelentősen nem változott és az arányokon azonban továbbra sem szándékozunk változtatni.

A vagyonkezelési tevékenység nagy hangsúlyt kap továbbra is a BfNPI tevékenységében, mivel az elmúlt években nőtt a saját kezelésű földterületek nagysága, illetve az egyéb vagyoni elemek mennyisége. A természetvédelmi kezelés alapvetően a terület rendeltetésének és művelési ágának megfelelő kezelési és gazdálkodási tevékenységet jelent, melyben elsődleges hangsúlyt a természeti értékek megőrzése és gyarapítása kap.

A gazdálkodási cél azért hangsúlyos, mert a BfNPI tulajdonában az állatállomány nagysága az összes állatfaj tekintetében a 1.000-es létszámot is elérte. A bivalyállományunk országos viszonylatban a legjelentősebb (egyedszámában és genetikai értékében egyaránt) és az elmúlt évek tenyésztői munkájának köszönhetően a szürke marha állatállomány is jelentősen gyarapodott, mivel az üszöket évek óta megtartottuk és a tehénlétszámot növelik.

A legelőterületeinket újabb 40 hektárral bővítettük (villanypásztorral kerítettük be és az állatkezelésekhez szükséges karámok kialakítását is megkezdjük). Terveink szerint a 2009. évben újabb, akár száz hektárt is meghaladó legelőterület kialakítását végezzük el, részben a közmunkaprogramban foglalkoztatott munkavállalóink többletfeladat végzésével Szőkedencs térségében. Megjelent a legeltethető területek felhasználásáért folyó verseny is, melyet nem kívánunk befolyásolni, hiszen az azt jelenti, hogy a hagyományos legeltetéses gazdálkodás teret nyer. A saját gazdálkodásunk legelőigényét és a saját vagyionkezelésünkben lévő területek kezelését elsődlegesnek tekintjük, így a legelők felhasználását továbbra is elsősorban a saját erőforrásainkkal és legelő állományunkkal kívánjuk hasznosítani. Szintén a témakörhöz kapcsolódó probléma a művelési kényszer, néhány szakmailag inkább felhagyni indokolt területen. A támogatási rendszer földalapúvá válása ezt a folyamatot néhány területen fel is erősítette. A támogatási rendszer tervezett változtatása miatt a bérlőink szerződéseik jelentős idejű hosszabbítását kérik tőlünk.

2008. évben Zalaváron két istállóépület megvásárlása után a 2007. évben Zalavárba telepített bivalytehén gulyát is az új istállóépületbe teleltettük be. A gulya hosszú távú zalavári tartása érdekében még szükséges épület és karám fejlesztések további megvalósítása.

A Kisapáti térségében lévő 50 hektár térmértékű gyepterületre kihelyezett növendéküszőt 2 kivétellel megellettek és a korábbi szövetkezeti területről lebontásra került a szögesdrót kerítés helyére végleges karámrendszer és a leválogató megépült.

A Kis-Balaton területén a Vízügyi Igazgatóságtól átvett területeken a természetvédelmi kezelés legfontosabb elemeit (kaszálás, szárazzás) megvalósítottuk.

Az erdőgazdálkodói tevékenységeinket 2008-ban is az üzemterv szerinti előírásokkal összhangban folytattuk, véghasználatot és növedékfokozó gyéritést egyaránt végeztünk. A nemes nyár és akác tarvágások után az erdősítésekben kizárólag a tájhonos fafajokat használjuk (magyar kőris, mézgás éger, szürke nyár).

A védett területek visszavásárlása program folytatására nagy szükség lenne, mert a kisajátítás alóli mentesítés tiltásával kiadott határozattal, egyre többen fordulnak az érintettek közül igazgatóságunkhoz, vételi szándékunk felmérésére. A vételt a területek természeti értéke is indokolja. A 2008-ban lehetőségünkhöz képest több területet sikerült megvásárolnunk bevételi többletünk felhasználásával.

3.3. Terület nélküli értékek

Objektum	Nyilvántartott összesen (db)	Ebből a tárgyévben nyilvántartásba vett (db)
Természeti emlék	0	0
Forrás	1666	360
Barlang	659	0
Víznyelő	457	40
Kunhalom	270	0
Földvár	61	0

Források

Nagy gyakorlattal és kitűnő helyismerettel rendelkező geológus szakemberek a 2008. évben is folytatták a források kataszterezését az Igazgatóság működési területén, túlnyomórészt Veszprém megyében (a tárgyévben 360 db forrás bemérésére kötöttünk szerződést). A fenti összesített számmal kapcsolatban meg kell jegyezni, hogy – természetesen a társigazgatóságokkal történt egyeztetéseket követően – más nemzeti park igazgatóságok hozzánk közel eső peremterületein (pl. a Keleti-Bakony Fejér megyei részén) is elvégeztük a források felmérését. A jó ütemben haladó adatfeldolgozás során közvetlenül a KvVM Természet- és Környezetmegőrzési Szakállamtitkárság (továbbiakban TKSz) Barlang- és Földtani Osztálya által összeállított digitális adatbázis kerül feltöltésre. Országos összehasonlításban Igazgatóságunk szolgáltatja eddig a legtöbb, minden tekintetben szabatos adatot a természetvédelmi nyilvántartás számára. A felmérés eredményeit gyakran tudjuk a napi munkánk során is hasznosítani (településrendezési tervek véleményezése stb.).

Barlangok

Működési területünkről a jelenleg aktuális adatbázis 659 db barlangról tesz említést (ennyi objektum rendelkezik szabatos pontosságú GPS vevővel bemért bejáratú koordinátákkal). Ez a szám az alapadatok 2009. évben is folytatódó ellenőrzésével (szinonimák kiszűrése, néhány eddig meg nem talált, de bizonyítottan létező barlang GPS-szel történő bemérése, hiányzó térképek, és dokumentációk elkészítése stb.) várhatóan változni fog. A TKSz által felállított minőségi követelmények szerint dolgozó barlangtérképezési kapacitás véges volta, és az elvégzendő feladatok nagyságrendje miatt még hosszú ideig munkát adnak azon hosszabb, fokozottan védett barlangok, amelyek föld alatti kiterjedésének meghatározása még előttünk áll.

A 2008. évben folytatódott a fokozottan védett Cserszegtomaji-kútbarlang, és a feltáró kutatásoknak köszönhetően ismét új szakaszokkal bővült Berger Károly-barlang térképezése. További 4 rövidebb barlang felmérésére is megbízást adtunk a kutatócsoportoknak (mindösszesen 1139 méternyi barlangjárat térképi rajza készült el). Megbízást adtunk 7 db barlang természetvédelmi alapállapot felvételének, 11 db barlang természetvédelmi kezelési tervének elkészítésére, valamint 43 db barlang hiányzó alapadatainak felmérésére is.

Víznyelők

A 2008. évben ugyancsak jó ütemben folytatódott az ex lege víznyelők kataszterezése is, a 40 db víznyelő felmérésére vonatkozó megbízások végteljesítése 2009. év első felében várható. A munka hatékonyságát ebben az esetben is növeli az, hogy immár digitális adatbázisba történik az adatok bevitele.

4. Kutatás és monitorozás

4.1. Kutatás

No.	Kutatási projekt megnevezése	Összeg (eFt)	A kutatást végző szervezet/magán-személy	Az eredmények rövid ismertetése	Megjegyzés
1	Vízimadár szinkronszámlálások az Igazgatóság működési területén (Balaton, K-Balaton)		BfNPI	Ramsari területeinken havi rendszerességgel összesítjük a vízimadarak telető/vonuló fajainak egyedszámait	megbízási szerződés

2	Országos Barlangnyilvántartás feltöltése, aktualizálása	4.018	Lapilli Bt. Labirint Barlangkutató Egy., Reszegei Attila e.v., Tapolcai Plecotus Barlangkutató Csop., Bakonyi Barlangkutató Egy. Szöv., MKBT	6 db barlang térképezése, 7 db barlang természetvédelmi alapállapot-felvétele, 11 db barlang természetvédelmi kezelési terve, 43 db barlang hiányzó alapadatainak felmérése, adattári adatgyűjtés és -rendszerezés, hozzájárulás a Cholnoky-pályázathoz	saját költségvetés
3	Országos Forrásnyilvántartás feltöltése, aktualizálása	4.320	Knauerné Gellai Mária e. v., Lapilli Bt.	360 db forrás felmérése	saját költségvetés
4	Országos Víznyelőnyilvántartás feltöltése, aktualizálása	680	Móga János e.v., Hun-tax '2002 Kft.	40 db víznyelő felmérése	saját költségvetés
5	A Bakony–Balaton Geopark dokumentációhoz szakmai anyag elkészítése	2.500	Lapilli Bt. Budai Tamás e.v., Csillag Gábor e.v.	A tervezési területre vonatkozó komplex kutatási jelentés elkészült.	saját költségvetés
6	Kisvízfolyásainak halfaunisztikai vizsgálat		BfNPI	Legjelentősebb kisvízfolyásaiban élő halfajok vizsgálata lehetőséget teremt a természetvédelmi kezelések megtervezéséhez.	saját költségvetés + szakdolgozók

A Kis-Balatonon egyéb engedélyesek is végeznek kutatásokat, többek között a Georgikon Egyetem 3 témában (Clostridium törzsek, lúd populációgenetika, mezőgazdasági távérzékelés), az ELTE (vízicickány), továbbá munkatársaink szakdolgozóknak, PhD-soknak nyújtanak segítséget egyéni felmérésekben.

Várpalota-Inota területén a MAL Erőmű leállításával kapcsolatos öt éves ökológiai-állapot vizsgálathoz tartozó kutatásokat (2. év) a MAL Zrt. megbízása alapján Igazgatóságunk elvégezte (élőhely-térképezés kiegészítése, védett fajok ponttérképezésének folytatása, fák egészségi állapotának ismételt vizsgálata).

2008-ban a Marcal került a Veszprém megyei halfaunisztikai kutatás középpontjába. A többi patakon monitorozás jelleggel folytattuk a vizsgálatokat. A kidolgozás során összehangoltuk szakdolgozóink témaválasztását és terepi munkáját. Folyamatos a kapcsolatunk a területen dolgozó kutatókkal, az általunk is detektált amurgéb megjelenése tárgyában koordinációs szerepet is vállaltunk.

4.2. Monitorozás

No.	Monitorozási projekt megnevezése	Összeg (e Ft)	Monitorozást végző szervezet/ magánszemély	Az eredmények rövid ismertetése	Megjegyzés
	Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer				
1	Keszthelyi-hegység T5x5_075 kvadrát élőhelytérképezése	600	Zöld Zala Egyesület	Az élőhelytérkép teljes dokumentációval elkészült.	Saját költségvetés NBmR
2.	Invazív fajok térképezése a Keszthelyi-hegység T5x5_075 kvadrát élőhelytérképezéséhez kapcsolódóan	40	Zöld Zala Egyesület	A dokumentáció az élőhelytérképpel együtt elkészült.	Saját költségvetés NBmR
3	Országos ürgemonitorozás 11 mintaterületen	40	BfNPI	A felmérés megtörtént, az adatlapokat feldolgozásra továbbítottuk.	Saját költségvetés NBmR
4	Bagolyköpet gyűjtés a Balatoni Nemzeti Park Igazgatóság 10 mintaterületén és határozás	230	Magyar Természetkutatók Egyesülete	Az érintett területeken és élőhelyeken a vizsgálandó taxonok vonatkozásában a felmérések megtörténtek, a jelentés készülében.	Saját költségvetés NBmR
5	Rablópile (<i>Libelloides macaronius</i>) monitorozás (Déli-Bakony)	100	Naturinfo Bt.	Az érintett területeken és élőhelyeken a vizsgálandó taxon vonatkozásában a felmérések megtörténtek, a jelentés elkészült.	Saját költségvetés NBmR
6	Denevérfajok NBmR protokoll szerinti monitorozása a Bakonyban	450	Paulovics Péter	Az érintett területeken és élőhelyeken a vizsgálandó taxonok vonatkozásában a felmérések megtörténtek, a jelentés elkészült.	Saját költségvetés NBmR
7	Tündérfátyolhínár növénytársulás felvételezése a Mórchelyi-halastavak kijelölt mintaterületein	60	Doronicum Kft.	Az érintett területeken és élőhelyeken a vizsgálandó taxon vonatkozásában a felmérések megtörténtek, a jelentés elkészült.	Saját költségvetés NBmR
8	Mohaközösség felmérése Schoenetum nigricantis társulásban – Sásdi-rét	100	Bryo Bt.	Az érintett területeken a felmérések részben megtörténtek, a jelentés még nem készült el (határidő 2009. április 30.)	Saját költségvetés NBmR
9	Halmonitorozás – Kétöles-patak (új csatornák), raposkai élőhelyrekonstrukció, Zala, Zala-Somogyi-határárok, Déli-berkek	450	Vas-Hal Bt.	Az érintett területeken és élőhelyeken a vizsgálandó taxonok vonatkozásában a felmérések megtörténtek, a jelentés elkészült.	Saját költségvetés NBmR
10	Kétéltűek és hullók NBmR protokoll szerinti monitorozása az Északi-Bakony területén	300	Vörös Judit (MTM)	Az érintett területeken és élőhelyeken a vizsgálandó taxonok felmérése megtörtént, a jelentés elkészült.	Saját költségvetés Natura2000

JELENTÉS A BALATON-FELVIDÉKI NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG 2008. ÉVI TEVÉKENYSÉGÉRŐL

11	Madárközösségek monitorozása a Káli-medence (T5x5_070) kijelölt mintaterületein	100	BfNPI	Az érintett területeken és élőhelyeken a felmérések megtörténtek, a jelentés elkészült.	Saját költségvetés NBmR
12	<i>Seseli leucospermuo-Festucetum pallentis</i> növénytársulás NBmR protokoll szerinti felvételezése (Gyenesdiás: Ló-hegy)	50	MTM, Bauer Norbert	Az érintett területen a felmérés megtörtént, a jelentés elkészült.	Saját költségvetés NBmR
13	NBmR protokoll szerinti egyenesszárnyú monitorozás a <i>Seseli leucospermuo-Festucetum pallentis</i> növénytársuláshoz kapcsolódóan (Gyenesdiás: Ló-hegy)	90	Acrida Természetvédelmi Kutató Bt.	Az érintett területeken és élőhelyeken a vizsgálandó taxonok vonatkozásában a felmérések megtörténtek, a jelentés elkészült.	Saját költségvetés NBmR
14	Gombamonitorozás a vétyemi ER területén	300	Pál-Fám Ferenc	Az érintett területeken és élőhelyeken a vizsgálandó taxonok vonatkozásában a felmérések megtörténtek, a jelentés elkészült.	Saját költségvetés NBmR
15	Növényfaj monitorozás NBmR protokoll szerint: törpemandula (<i>Amygdalus nana</i>)	10	BfNPI	A faj felmérése megtörtént, adatközlő lap és térkép papíron és digitális formában készült.	Saját költségvetés NBmR
16	Növényfaj monitorozás NBmR protokoll szerint: hármalevelű szellőrózsa (<i>Anemone trifolia</i>)	10	BfNPI	A faj felmérése megtörtént, adatközlő lap és térkép digitális formában készült.	Saját költségvetés NBmR
17	Növényfaj monitorozás NBmR protokoll szerint: tátorján (<i>Crambe tataria</i>)	20	BfNPI	A faj felmérése megtörtént, adatközlő lap és térkép papíron és digitális formában készült.	Saját költségvetés NBmR
18	Növényfaj monitorozás: henyé boroszlán (<i>Daphne cneorum ill. Daphne cneorum ssp. arbusculoides</i>)	30	BfNPI	A faj felmérése megtörtént, adatközlő lap és térkép papíron és digitális formában készült.	Saját költségvetés NBmR
19	Növényfaj monitorozás: osztrák zergevirág (<i>Doronicum austriacum</i>)	10	BfNPI	A faj felmérése megtörtént, adatközlő lap és térkép papíron és digitális formában készült.	Saját költségvetés NBmR
20	Növényfaj monitorozás: kakasmandikó (<i>Erythronium dens-canis</i>)	20	BfNPI	A faj felmérése megtörtént, adatközlő lap és térkép papíron és digitális formában készült.	Saját költségvetés NBmR
21	Növényfaj monitorozás: kockásliliom (<i>Fritillaria meleagris</i>)	30	BfNPI	A faj felmérése megtörtént, adatközlő lap és térkép papíron és digitális formában készült.	Saját költségvetés NBmR
22	Növényfaj monitorozás: vízi lófark (<i>Hippuris vulgaris</i>)	20	BfNPI	A faj felmérése megtörtént, adatközlő lap és térkép papíron és digitális formában készült.	Saját költségvetés NBmR
23	Növényfaj monitorozás: homoki nőszirm (<i>Iris arenaria</i>)	30	BfNPI	A faj felmérése megtörtént, adatközlő lap és térkép papíron és digitális formában készült.	Saját költségvetés NBmR

24	Növényfaj monitorozás: fehérmájvirág (<i>Parnassia palustris</i>)	40	BfNPI	A faj felmérése megtörtént, adatközlő lap és térkép papíron és digitális formában készült.	Saját költsgvetés NBmR
25	Növényfaj monitorozás: lisztes kankalin (<i>Primula farinosa</i>)	300	BfNPI	A faj felmérése megtörtént, adatközlő lap és térkép papíron és digitális formában készült.	Saját költsgvetés NBmR
26	Növényfaj monitorozás: leánykökörcsin (<i>Pulsatilla grandis</i>)	50	BfNPI	A faj felmérése megtörtént, adatközlő lap és térkép papíron és digitális formában készült.	Saját költsgvetés NBmR
27	Növényfaj monitorozás: zergeboglár (<i>Trollius europaeus</i>)	50	BfNPI	A faj felmérése megtörtént, adatközlő lap és térkép papíron és digitális formában készült.	Saját költsgvetés NBmR
28	Növényfaj monitorozás: magyar gurgolya (<i>Seseli leucospermum</i>)	200	BfNPI, Coronilla 2002 Bt.	A faj felmérése megtörtént, adatközlő lap és térkép papíron és digitális formában készült.	Saját költsgvetés NBmR
29	Növényfaj monitorozás: Szent István-szegfű (<i>Dianthus plumarius ssp. regis-stephani</i>)	200	BfNPI, Coronilla 2002 Bt.	A faj felmérése megtörtént, adatközlő lap és térkép papíron és digitális formában készült.	Saját költsgvetés NBmR
	Natura 2000 monitorozás				
30	<i>Magyar tarsza (Isophya costata)</i> monitorozás (Berhidai löszvölgyek, Pécsely-D, Tihany, Sásdi- rét)	360	Acrida Természetvédelmi Kutató Bt.	Az érintett területeken és élőhelyeken a vizsgálandó taxon vonatkozásában a vizsgálatok megtörténtek, a jelentés elkészült.	Saját költsgvetés Natura2000
31	<i>Eurázsiai rétisáska (Stenobotrus eurasius)</i> monitorozás (Várpalota: Hideg-völgy, Várpalota: Kis-Burok-völgy)	180	Acrida Természetvédelmi Kutató Bt.	Az érintett területeken és élőhelyeken a vizsgálandó taxon vonatkozásában a vizsgálatok megtörténtek, a jelentés elkészült.	Saját költsgvetés Natura2000
32	Lápi tarkalepke (<i>Euphydryas aurinia</i>) előfordulásainak vizsgálata (Keszthelyi-hg., Bakonygyepes, Devecser, Bakonyalja)	240	Naturinfo Bt.	Az érintett területeken és élőhelyeken a vizsgálandó taxon vonatkozásában a vizsgálatok megtörténtek, a jelentés elkészült.	Saját költsgvetés Natura2000
33	Kétéltűek és hüllők NBmR protokoll szerinti monitorozása a Mura- és Kerka-mentén	0 (áthúzó dó)	Kovács Tibor	Az érintett területeken és élőhelyeken a vizsgálandó taxonok vonatkozásában a felmérések megtörténtek, a jelentés elkészült.	Saját költsgvetés Natura2000
34	Kétéltűek és hüllők NBmR protokoll szerinti monitorozása a Fekete- hegyen (Káli-medence)	280	Kovács Tibor	Az érintett területeken és élőhelyeken a vizsgálandó taxonok vonatkozásában a felmérések megtörténtek, a jelentés elkészült.	Saját költsgvetés Natura2000
35	Gerinces fajok monitorozása (különös tekintettel a kisemlősökre) a Tapolcai-medencében	420	Bükki Emlőstani Egyesület	Az érintett területeken és élőhelyeken a vizsgálandó taxonok vonatkozásában a felmérések megtörténtek, a jelentés elkészült.	Saját költsgvetés Natura2000

JELENTÉS A BALATON-FELVIDÉKI NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG 2008. ÉVI TEVÉKENYSÉGÉRŐL

36	Pelemonitorozás (Dörgicse, Tihany)	50	BfNPI	Az érintett területeken a vizsgálandó taxonok vonatkozásában a felmérések megtörténtek, a jelentés elkészült.	Saját költségvetés Natura2000
37	NBmR protokoll szerinti gőtecsapdázás (Tihany, Külső-tó)	50	BfNPI	Az érintett területeken a vizsgálandó taxonok vonatkozásában a felmérések megtörténtek, a jelentés elkészült.	Saját költségvetés Natura2000
38	Natura 2000 területek élőhelyterképezése (Badacsony)	420	MTM, Bauer Norbert	Az érintett területekről az élőhelyterkép készítése folyamatban van (határidő: 2009. április 30.)	Saját költségvetés Natura2000
	BfNPI saját és KvVM programok				
41	Kis-Balaton, Balaton madár szinkron	500	BfNPI	A Ramsari területek országosan koordinált felmérése folyamatos.	Saját költségvetés
42	Telepesen fészkelő, illetve fokozottan védett madárfajok felmérése	500	BfNPI	Az országosan koordinált felmérés folyamatos. Az írásos jelentés még nem készült el.	Átadott pénzek + saját erő
	Kis-Balaton természetvédelmi monitorozás				
43	Zooplankton vizsgálat speciális vizekben a Kis-Balaton II. ütemén	550	Zsuga Katalin	Az érintett taxonok vonatkozásában a felvételezések megtörténtek, a jelentés elkészült.	KvVM
44	Puhatestűek monitorozása	550	Varga András (Dioryx Bt)	Az érintett taxonok vonatkozásában a felvételezések megtörténtek, a jelentés elkészült.	KvVM
45	Makrozoobenton vizsgálata KBVR II. ütem (szitakötő)	300	Ambrus András	Az érintett taxonok vonatkozásában a felvételezések megtörténtek, a jelentés elkészült.	KvVM
46	Makrozoobenton mintavételezés és adatfeldolgozás a VKI-nak megfelelően kijelölt 3 mintavételi ponton	300	Bioaqua Pro Kft.	Az érintett taxonok vonatkozásában a felvételezések megtörténtek, a jelentés elkészült.	KvVM
47	Halfaunisztikai monitorozás a Kis-Balatonon	800	Kontos Tivadar (Nimfea Tv-i Egyesület)	Az érintett taxonok vonatkozásában a felvételezések megtörténtek, a jelentés elkészült.	KvVM
48	Kétlábú- és hullófauna monitorozása	400	Kovács Tibor	Az érintett taxonok vonatkozásában a felvételezések megtörténtek, a jelentés elkészült.	KvVM
49	Nádi énekesmadár közösségek vizsgálata a Kis-Balaton II. ütemén	600	MME Zalai Csoport	Az érintett taxonok vonatkozásában a felvételezés megtörtént, a jelentés elkészült.	KvVM

50	Kisemlősök élve-fogó csapdázása tekintettel az északi pocokra	600	Horváth Győző (Oeconomus Bt.)	Az érintett taxonok vonatkozásában a felvételezések megtörténtek, a jelentés elkészült.	KvVM
----	---	-----	-------------------------------	---	------

A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság a 2008-ban a Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer programjainak és a Natura 2000 monitorozás működtetésére szánt 6.000 eFt-ot teljes egészében felhasználta. Ebből 5.370 eFt-ot kötöttünk le szerződéssel, mivel a feladatok egy részét az Igazgatóság munkatársai végezték el (az e programokhoz rendelt összeg 630 eFt volt). A feladatok hiánytalanul megvalósultak.

A Kis-Balaton természetvédelmi monitorozásának megszervezéséhez a KvVM "Nagy Tavaink Program" költségvetéséből Igazgatóságunk 3.000.000,- Ft-ban részesült a Kis-balatoni kutatási feladatok megoldására. Az egykor 17.000.000,- Ft-os forrás már 2007-re 4.000.000,- Ft-ra csökkent, így 2008-ban további kutatási témákat kellett elhagyni. Azonban a KBVR. II. ütem befejezését előkészítő vízügyi forrásból 2008-ban, a környezeti hatástanulmány elkészítéséhez makrozoobenton, hal- és madártani adatgyűjtések történtek, melyek némileg pótolják az idei "hiányzó" adatokat. 2010-től várhatóan feláll a KBVR új monitoring rendszere, mely részben kiválthatja a Kis-balatoni monitorozást, mely a források teljes elapadásával végérvényesen megszűnni látszik.

5. Kezelési tevékenység

5.1. Kezelési tervek

A védett vagy védelemre tervezett terület neve	Megalapozó anyag	Részletes kezelési terv	"C" fejezet	KvVM tervtár	Megjegyzés
Devecseri Széki-erdő TT	+	+	+	+	KvVM véleményezés alatt
Hévízi-tó TT	+	+	+	+	BfNPI javítás alatt
Hódoséri ciklámenes TT	+	+	+	+	Helyi egyeztetés alatt
Kerka-menti TK	+	+	+	+	Minisztériumok közötti egyeztetésen
Keszthelyi kastélypark TT	+	+	+	+	KvVM véleményezés alatt
Magas-bakonyi TK	+	+	+	+	Helyi egyeztetés lezajlott, jogszabályi előkészítés alatt
Magas-bakonyi TK bővítése (Tóth-árok ER)	+	+	+	+	Helyi egyeztetés lezajlott, jogszabályi előkészítés alatt
Nagyberek Fehérvíz TT	+	+	+	+	KvVM véleményezés alatt
Remetekert Erdőrezervátum TT	+	+	+	+	Helyi egyeztetés lezajlott, jogszabályi előkészítés alatt
Somogyvári Kupavár-hegy TT	+	+	+	+	Minisztériumok közötti egyeztetésen
Tapolcafői-láprétek TT	+	+	+	+	KvVM véleményezés alatt
Tapolcai-tavasbarlang felszíne TT	+	+	+	+	Helyi egyeztetés alatt
Úrkúti őskarszt TT	+	+	+	+	KvVM véleményezés alatt
Várpalotai homokbánya TT	+	+	+	+	Helyi egyeztetés alatt
Vaskereszt Erdőrezervátum TT	+	+	+	+	BfNPI javítás alatt

Vétyemi-bükkös TT (Vétyem ER)	+	+	+	+	BfNPI javítás alatt
Zalakovári madárrezervátum TT és bővítése (Csörnyeberek ER)	+	+	+	+	KvVM véleményezés alatt

A 2008-ban megjelent Zirci arborétum TT természetvédelmi kezelési terve (10/2008. (IV. 28.) KvVM rendelet).

A természetvédelmi tervek jogi szabályozása is átalakult:

- Megjelent a természetvédelmi kezelési tervek készítésére, készítőjére és tartalmára vonatkozó szabályokról szóló 3/2008. (II.5.) KvVM rendelet.
- Megjelent a 9/2008. (K. V. Ért. 8.) KvVM utasítás is az országos jelentőségű védett természeti területekre vonatkozó természetvédelmi kezelési terv dokumentációjának elkészítéséről.

Ez a két jogforrás gyakorlatilag újraszabályozta a tervek készítésének rendjét.

A 2008-ban a tárca és a BfNPI kiemelt feladata volt a természetvédelmi kezelési tervek ütemesebb elkészítése. Így ebben az évben, a fentiekben részletezettek szerint jól haladtunk ezzel a munkával.

5.2. Élőhely fenntartás, kezelés

No.	A terület megnevezése	Érintett terület nagysága (ha)	Élőhely típusa (Á-NÉR kód v. leírás)	Fenntartás célja – fő beavatkozások/kezelések*
1	BfNP Kis-Balaton, Zalakovár	31,5	üde-és kiszáradó láprét	Tisztító kaszálás, ápolás,
2	BfNP Káli-medence, Sásdi rét	50	üde-és kiszáradó láprét	Legeltetés szürkemarhákkal, legeltetés után szárazzás -legelőgyomok lezúzása
3	BfNP Káli-medence, Sásdi rét	15	sztyepprét	Áthajtásos legeltetés szürkemarhákkal
4	BfNP Káli-medence, Sásdi rét	2,5	töviskés	Kézi bozótirtás / Vetővirág , Apró nőszirm élőhelyének kitisztítása
5	BfNP Káli-medence, Kornyi tó környéke	400	száraz legelő	Legeltetés juhokkal, gépi bozótirtás / Gyommentesítés, kézi bozótirtás
6	BfNP Káli-medence, Tódi forrás környéki gyepek	60	kiszáradó láprét, töviskés	Legeltetés, gépi bozótirtás / Invazív fajok kezelése, forráslehatárolás 1 hektáron, a legeltetés visszaszorítására.
7	BfNP Tüskés tó	5	mocsár, kiszáradó láprét	Nádatás,
8	BfNP Káli-medence, Kornyi tó	15	tómeder	Nád- és vízi növényzet aratása / Nyílt vízfelület fenntartása
9	BfNP Káli-medence, Szegszénai rét	65	kiszáradó láprét	Legeltetés szürke marhákkal/ Természetvédelmi fenntartó kezelés
10	BfNP Káli-medence, Kopárrét, Honcsokos	40	kiszáradó láprét/sztyepprét	Legeltetés szürke marhákkal/ Természetvédelmi fenntartó kezelés
11	BfNP Káli-medence, Fekete hegyi gyepek	85	legelőerdő	Legeltetés juhokkal/ Természetvédelmi fenntartó kezelés

JELENTÉS A BALATON-FELVIDÉKI NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG 2008. ÉVI TEVÉKENYSÉGÉRŐL

12	BfNP Káli-medence, Kővágóórsi kőtenger	7	szilikát sziklagyep	Kézi bozótirtás, legeltetés, 2 gépi kaszálás / Geológiai formációk láthatóságának biztosítása
13	BfNP Káli-medence, Szentbékállai kőtenger	9	szilikát sziklagyep	Kézi bozótirtás / Geológiai formációk láthatóságának biztosítása
14	BfNP Káli-medence, Salföldi kőtenger	4	szilikát sziklagyep	Kézi/gépi bozótirtás/Geológiai formációk láthatóságának biztosítása
15	BfNP Káli-medence, Kékkút alatti gyepek	18	kékperjés, kiszáradó láprét	Kaszálás / Természetvédelmi fenntartó kezelés, erős vízborítás
16	BfNP Szántói-medence	16	kiszáradó láprét	Természetvédelmi fenntartó kezelés
17	BfNP Szántói-medence	6	kiszáradó láprét	Természetvédelmi fenntartó kezelés
18	BfNP Vindornyai-láp	4,4	kiszáradó láprét	Természetvédelmi fenntartó kezelés
19	BfNP Vindornyai-láp	33	kiszáradó láprét	Természetvédelmi fenntartó kezelés
20	BfNP Vindornyai-medence, Laki berek	12	láprét	Kaszálás, magas vízállás miatt, részben volt kaszálható/ Kiszáradó terület termőhelyének fenntartása, szegélyterületek kezelése
21	BfNP Pécselyi-medence, Nagy-rét, Diósi-rét, Kövesi-rét, Bab-völgy, Körtvélyes	70	kaszálórét	Kaszálás / Gyepek fenntartása, az év jelentős részében magas vízborítással borított területek
22	BfNP Pécselyi-medence, Barta-rét, Varjas-kút menti rét	4	láprét	Szeptemberi kaszálás (haris és vérfűboglárka) / Gyepekben lévő gyomok visszaszorítása, magas vízállás az év során, szegélykezelés
23	BfNP Pécselyi-medence, Vászoly Eresztvény	2	kaszálórét	Kaszálás / Gyepek fenntartása
24	BfNP Pécselyi-medence, Balatonszőlős Kaszálók	4	kaszálórét	Kaszálás / Gyepek fenntartása
25	BfNP Pécselyi-medence, Pécsely Klárapusztá melletti gyepek	2	hagyásfás gyep	Szárazítás / Gyepek fenntartása
26	BfNP Pécselyi-medence, Pécsely Jábod	6	cserjésedő rét	Szárazítás / Gyepek fenntartása
27	BfNP Pécselyi-medence Pécsely Vekenye	4	Cserjésedő gyep	Szárazítás / Gyepek fenntartása
28	BfNP Pécselyi-medence, Dörgicse Kövesirtás	5	cserjésedő gyep	Legeltetés és szárazítás / Gyepek fenntartása
29	BfNP Pécselyi-medence Dörgicse Apácska	5	Cserjésedő gyep	Szárazítás / Gyepek fenntartása
30	BfNP Tapolca-medence Felső-Kongó	450	üde-és kiszáradó láprét	Kaszálás / Biomassza eltávolítása
31	BfNP Tapolca-medence Ludtilos	80	üde-és kiszáradó láprét	Kaszálás és legeltetés/Biomassza eltávolítása
32	BfNP Tapolca-medence Szigliget Ávorsa	100	üde-és kiszáradó láprét	Kaszálás / Biomassza eltávolítása
33	BfNP Tapolca-medence B.tördemic Egervíz és Malomárok között	60	üde-és kiszáradó láprét	Legeltetés/Biomassza eltávolítása
34	BfNP Tapolca-medence Salföldi Kőtenger	4	szilikát sziklagyep	Legeltetés / Geológiai formációk láthatóság biztosítása
35	BfNP Tapolca-medence Papsapka kövek	2	szilikát sziklagyep	Kézi bozótirtás/ Geológiai formációk láthatóság biztosítása
36	BfNP Csopaki Kerekedi-öböl	20	felhagyott szőlő helyén kialakult degradált kaszáló	Kétszeri tisztító kaszálás, villanypásztor kiépítése, legeltetés szürke marhákkal / A terület állapotának javítása

37	BfNP Tihanyi-félsziget	130	franciaperjés kaszálóréték, lejtősztyepek, cserjésedő lejtősztyepek	Kaszálás illetve legeltetés juhokkal és szürke marhával, a cserjésedő részeken gépi szárazítás, invazív fajok, elsősorban a bálványfa és a keskenylevelű ezüstfa visszaszorítása / Gyepterületek arányának megtartása, állapotuk fenntartása és javítása
38	Nyirád Sáralló TT	40	Cserjésedő gyepek	Szárazítás / gyepek fenntartása, magas aranyvessző visszaszorítása.
39	Balatonfüredi-erdő TT, Koloska-völgy	20	cserjésedő borókás gyepek	Kétszeri szárazítás / Gyepek fenntartása
40	Balatonkenesei Tátorjános TT	2	cserjésedő gyepek	Egyszeri kaszálás, cserjeirtás
41	Mura-menti TK, Letenye	2,5	puhafás ligeterdő	Erdőfelújítás / Pótlás, ápolás egyszer, vadkár miatt, kerítésépítés
42	Attyai láprét TT	15	láprét	Szárazítás / Természetvédelmi fenntartó kezelés
43	Tapolcafői zergebogláros TT	15	láprét	Szárazítás / Természetvédelmi fenntartó kezelés
44	Magas-bakonyi TK, Szömörke völgy	15	mocsárrét	Szárazítás / Természetvédelmi fenntartó kezelés
45	Magas-bakonyi TK, Tiszta-víz völgy	5	mocsárrét	Szárazítás / Természetvédelmi fenntartó kezelés, magas vízállás
46	Széki-erdő TT	15	kiszáradó láprét	Tisztító kaszálás / Invazív fajok visszaszorítása
47	Bakonygyepesi zergebogláros TT	11	kiszáradó láprét	Tisztító kaszálás / Invazív fajok visszaszorítása
48	Somlóvásárhelyi Holt-tó TT	5	kiszáradó láprét	Tisztító kaszálás / Invazív fajok visszaszorítása
49	Somló TK, hegytető	10	felhagyott kaszáló	Cserjeirtás / Invazív fajok visszaszorítása
50	A Nagyberek Fehérvíz TT Nekotai területe	300	üde láprét, kiszáradó láprét nádas, mocsár	A lápterület és fészkelő helyek fenntartása. / A meglévő műtárgyakkal vízkormányzás.
51	A Nagyberek Fehérvíz TT Fehérvízi területe	60	üde láprét, kiszáradó láprét nádas, mocsár	A lápterület és fészkelő helyek fenntartása. / A meglévő műtárgyakkal vízkormányzás.
52	Siófok-Tőreki	10	Lőszpuszta-gyepek	Tisztító kaszálás

A 2008. évben, a természetvédelmi kezelések végrehajtásában kézimunkát igénylő feladatok ellátásához - kissé megkésve - június hónap elejétől, október hónap végéig átlagosan 28 közmunkást alkalmazhatott Igazgatóságunk három régióban (Káli-medence Tapolcai medence és Kis-Balaton). A program kezdetéig 10 személyt többletbevétele terhére foglalkoztatott az Igazgatóság. Elláttak többek között: az állatok kezelésével kapcsolatos feladatokat, bozótirtást, erdészeti kezelést, illegális hulladéklerakók rendszeres felszámolását és épület karbantartást több régióban. Ezek többségében olyan munkák voltak, melyre egyébként az éves költségvetésünkből nem lett volna lehetőség. A Kis-Balatonon a Felügyelőség határozatának végrehajtására a védett állat kártételének elhárításában is részt vett két közmunkás. Reméljük a 2009-ben is hasonló mértékű feladatellátásra lesz lehetőségünk.

A *gyepterületek* természetvédelmi kezelését általában kaszálással, kisebb részben legeltetéssel látja el Igazgatóságunk. A legérzékenyebb és természet-közeli állapotú vizes élőhelyek estében a legjobb kezelés, a természetes folyamatok szabadon hagyása. A Balaton-felvidéken, a BfNPI az egyik legnagyobb – szerencsére már nem az egyetlen - állatállománnyal rendelkező gazdálkodó. Az állatlétszámot tovább növeltük, a nőivarú állatállományunk

tenyésztésben tartásával. Igyekeztünk a tulajdonosok bevonásával a legeltethető területek nagyságát növelni a tulajdonosokkal egyeztetett módon.

Nőivarú állományunkból a bivaly faj tekintetében ismét értékesítettünk 40 egyedet a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság részére továbbtartásra és 50 bivalyökröt is eladtunk ide.

A gyepterületekkel határos *szántók* kezelése, Igazgatóságunk több régiójában továbbra sem megfelelő. Több alkalommal tapasztaltuk, hogy a földalapú támogatás igénybevétele a szántó művelés legfontosabb oka és nem a gazdaságilag és ökológiai szempontból megalapozott művelés. A területeken felhasznált kemikáliák nehezen ellenőrizhetőek és kárt okoznak a gyepterületek szegélyein. A 2008. év az átlagos időjárást hozott a 2007. évinél kicsit kevesebb csapadékkal. Szálastakarmányokból – a csapadékok időpontjának szerencsés volta miatt – ismét elegendő mennyiségű termést takarítottunk be.

Fontos programunk minden évben a területen nagyon nagy számban előforduló földtani-geológiai természeti értékek védelme, és állapotuk helyreállítása.

Az Igazgatóság kezelésében levő *erdő* területeken az üzemterv szerint gazdálkodás keretében akác és nemesnyár tarvágásokat végeztünk, melyek felújítása tájhonos fajokkal (mézgás éger, magyar kőris, szürke nyár) történt. Terveink között továbbra is szerepel néhány gazdasági szempontból nem jelentős, de nagy természeti értékkel bíró erdőtümb más gazdálkodótól és más kijelölt állami kezelőtől (Vízügy, Erdészet) való átvétele. Reméljük, hogy a természeti értékkel bíró és védett területen található erdők tekintetében is megszületik az új vagyonkezelő szervezet (MNV Zrt) a KvVM, az FVM és az erdőgazdaságok vezetőivel az egyezés az átadás-átvételtől. 2008-ban is fontos szerepet játszott a folyamatos erdősítések ápolása (Mura TK), a nevelő vágások (Kis-Balaton) és egészségügyi vágások (Pécselyi medence) elvégzése. Nemesgulácson egy osztatlan közös tulajdonban lévő vegyes fafajú erdő ingatlanban – hosszú előzetes egyeztetés után – megegyeztünk a társtulajdonosokkal a terület megosztásában. Így az erdő kezelését már el tudjuk látni a vagyonkezelésünkben lévő önállóan kialakítandó területen, hiszen ezt korábban az egyetértés hiánya többször megakadályozta. A 2009. évben a terület megosztása földhivatali bejegyzést nyer.

Azokon a vadászterületeken, ahol az Igazgatóságunk a vadászatra jogosult, törekedtünk arra, hogy a hatóság által előírt kilövési tervet túlteljesítsük – a túltartottnak vélt vadlétszámunk csökkentése érdekében. A 2008. évben az előírt kilövési terv mértéket jelentősen meghaladja minden nagyvad kilövése.

A *nádasok* kezelését a Kis-Balaton régióban a Nyugat-dunántúli Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatósággal egyeztetve – vállalkozók bevonásával végeztük el. A két Igazgatóság közös – mindkét igazgató által aláírt – nádgazdálkodási szerződést kötött a korábban a területen már aratást folytató vállalkozóval. A nádaratás legfontosabb szempontja az, hogy változatos élőhelyek, többidejű nádasok keletkezzenek a területen és ne mindenütt egyidejű aratható ipari nád. A térség foglalkoztatáspolitikai szempontjait figyelembe vevő ipari nád aratásához, csupán a terület korábban is folyamatosan aratott területen járultunk hozzá. A kezelésünket pénzügyi eszközökkel is segíti, a gépi kérékért részünkre fizetett ellenérték, melyből a két Igazgatóság 50-50% mértékben részesült. Mivel forrásaink az elmúlt években területtisztításra már nem voltak, ezért az avas nádas aratását úgy oldjuk meg - a természetvédelmi kezelés érdekében – hogy a kijelölt területeken az avas nádból a hasznosíthatót a vállalkozók kiválogathatják, de a vágásért és a nem hasznosítható avas nád megsemmisítéséért vállalkozói díjat nem számíthatnak fel. A vállalkozóink (4 vállalkozó) és az általuk foglalkoztatott alkalmazottak jelentős részben a korábbi években is végeztek nádaratási feladatokat. A térségben jelentős jövedelemteremtési lehetőség a nádaratás és a nádból készült termékek előállítás.

Kezelés a Mura-menti TK-ban

A TK területén a gyepek azok a területek, melyeken leginkább szükség van az élőhelyek fenntartására. A gyepek (korábbi legelők) mozaikos szerkezetű, fákkal szórványosan borított területek, a klasszikus értelemben vett gyepegzálkodás ártéri jellegüknél fogva sem végezhető rajtuk, ugyanakkor a megtelepedő özöngyomok (bíbor nyenyúljhozzám, aranyvessző stb.) visszaszorítása fontos feladatunk. A jelenlegi gyepek jelentős része egykor feltehetően mocsárrét volt. Sajnos ezek többsége mára már gyomosodott, tönkrement a töltésépítések, folyószabályozás, a mezőgazdasági művelésbe vonás és a kezelés (kaszálás, legeltetés) elmaradása miatt. A gyomosodást elősegítette a rendszertelen legeltetés, illetve az utóbbi időben a legeltetés elmaradása is. Több tervünk is van arra, hogy a térségben a PANANET pályázattal új turisztikai attrakció (kenukikötő) megvalósítása mellett még nagyobb terület - kaszálással - történő gondozását végezzük el. Egy 5 hektáros terület megvételére vételi ajánlatot adtunk és várhatóan a vásárlás 2009. évben megvalósulhat.

5.3. Élőhely rehabilitáció

No.	A terület megnevezése	Érintett terület nagysága (ha)	Élőhely típusa (Á-NÉR kód v. leírás)	A rehabilitáció célja - fő beavatkozások/kezelések
1	Nyirád Sáralló TT	40	Cserjésedő gyepek	Cserjeirtás, szárzúzás / gyepek fenntartása-magas aranyvessző visszaszorítása.
2	BfNP Tihanyi-félsziget	130	franciaperjés kaszálórét, lejtősztyepek, cserjésedő lejtősztyepek	Kaszálás illetve legeltetés juhokkal és szürke marhával, a cserjésedő részeken gépi szárzúzás, invazív fajok, elsősorban a bálványfa és a keskenylevelű ezüstfa visszaszorítása / Gyepterületek arányának megtartása, állapotuk fenntartása és javítása
3	BfNP Csopaki Kerekedi-öböl	20	felhagyott szőlő helyén kialakult degradált kaszáló	Kétszeri tisztító kaszálás, villanypásztor kiépítése, legeltetés szürke marhákkal / A terület állapotának javítása
4	BfNP Káli-medence, Kővágóórsi kőtenger	7	szilikát sziklagyepek	Kézi bozótirtás, legeltetés, 2 gépi kaszálás / Geológiai formációk láthatóságának biztosítása
5	BfNP Káli-medence, Szentbékállai kőtenger	9	szilikát sziklagyepek	Kézi bozótirtás / Geológiai formációk láthatóságának biztosítása
6	BfNP Káli-medence, Salföldi kőtenger	4	szilikát sziklagyepek	Kézi/gépi bozótirtás/Geológiai formációk láthatóságának biztosítása

2008-ban főként a gyepterületek helyreállítása jelentkezett e tárgykörben, azonban több program, pályázat is előkészítés alatt áll. A legnagyobb léptékű – élőhely-rekonstrukcióként is megjelenő – tervezet a Kis-Balaton II. ütem befejezése, mely engedélyezési szakaszába ért.

A nyertes „Láprétek, gyepek és fáslegelők természetvédelmi értékeinek védelme és vonalas létesítmények természetkárosító hatásának mérséklése a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén” című KEOP pályázat keretében tervezünk további élőhely-rehabilitációs tevékenységet.

A 2008. évi munkák a LIFE06 NAT/H/000102 számú projektünkben a terveknek megfelelően zajlottak. Részletek (eredmények, éves jelentés) a www.life-tapolcaimedenca.hu honlapon található.

5.4. Fajmegőrzés

No.	A faj magyar és tudományos neve	Fajvédelmi terv (+,-)	Védettség foka (védett-V, fokozottan védett-FV)	A tevékenység és az eredmények rövid ismertetése
1	Lisztes kankalin / fehér májvirág <i>Primula farinosa</i> / <i>Parnassia palustris</i>	+ / -	FV / V	Kaszálás, legeltetés idő-és térbeli korlátozása a Sásdi réten. Vegetációs időben nem történt a nevezett fajok élőhelyén sem kaszálás, sem legeltetés. Génbanki állomány ápolása (tőzegágyban). A szaporítókertben előállított magokkal magszórás Sásdi réten és Lesencetomajon.
2	Nagy aggófű <i>(Senecio umbrosus)</i>	-	FV	Génbanki állomány ápolása a pécselyi szaporítókertben (tőzegágyban). A szaporítókertben előállított magokkal magszórást végeztünk a nyirádi Sárallón és a Lesencetomaj községhatárban.
3	Mocsári kardvirág <i>(Gladiolus palustris)</i>	+	FV	Génbanki állomány ápolása a pécselyi szaporítókertben (tőzegágyban).
4	Vidrafű <i>(Menyanthes trifoliata)</i>	-	V	Génbanki állomány ápolása a pécselyi szaporítókertben (tőzegágyban).
5	Zergeboglár <i>(Trollius europaeus)</i>	-	V	Génbanki állomány ápolása a pécselyi szaporítókertben (tőzegágyban).
6	Tavaszi tőzike <i>Leucojum aestivum</i>	-	V	Sikeres őrzés a Mura és a Kerka-mentén
7	Tátorján <i>Crambe tataria</i>	+	FV	1. Magszórás a védett területen termő egyedekről 2. Maggyűjtés távolabbi állományokból, magvetés ebből az anyagból a védett területekre 3. Cserjeirtás, kaszálás a védett területeken
8	Pókbangó <i>Ophrys sphegodes</i>	+	FV	Legeltetés, tér-és időbeli korlátozása a Kornyi tó környéki gyepeken, Kaszálás, tér-és időbeli korlátozása a Tapolca Pénzesréten
9	Holuby bangó <i>Ophrys holubyana</i>	-	FV	Az igen kis létszámú állományban a virágzó töveket összehoztuk. Tövenként 2-3 tok kötött.
10	Adriai sallangvirág <i>Himantoglossum adriaticum</i>	-	FV	A Keszthelyi-hegység és a Tapolca-Sümege közötti út padkáján növekvő állományok kaszálás elleni védelme.
11	Magyar tarsza <i>(Isophya costata)</i>	+	FV	Kaszálás tér-és időbeli korlátozása a Felső-Kongóban és a Pécselyi-medence rétjein.
12	Vérfübuglárka <i>(Maculinea teleius)</i>		V	A pécselyi Barta-rét területén életerős vérfübuglárka populáció él, ezért csak késői kaszálás (szeptember eleje) végeztünk.

13	Kétéltűfajok	-	V	A pécselyi Jábod területén végeztünk eredményes csatornagátolást. A vizes élőhelyen nyár végéig (az ebihalak átalakulásáig) volt víz.
14	Barna varangy – Bufo bufo és Egyéb kétéltűek	+	V	Zalacsányi tónál békaterelő fólia kerítés telepítése és kétéltű mentés 08.03.10-08.04.25.
15	Őshonos halfajok	-	FV, V	Kis-Balatonon futó komplex program, amely az ezüstkárász állomány eltávolítása és az őshonos fajok szaporodási lehetőségeinek javítása érdekében.
16	Fürge csele (<i>Phoxinus phoxinus</i>), kövicsik(<i>Noemacheilus barbatulus</i>)	-	V	A vászolyi-sédbe telepítettünk kb. 150 fürge cselét és 10 kövi csikot a Gerencéből és a Bitva-patakból.
17	Haris <i>Crex crex</i>	+	FV	Kaszálás korlátozása a faj élőhelyein, (Pécselyi-medence, Káli-medence, Tapolcai-medence, Kis-Balaton).
18	Fehér gólya <i>Ciconia ciconia</i>	+	FV	Leesett fészkekből fióka mentés A gyógyítható fiókákat madármenhelyre szállítása (11) Fészektartó állvány és műfészek kihelyezés. (Türje, Gyülevész, Mencshely stb. 17)
19	Egerészölyv <i>Buteo buteo</i>	-	V	Áramütött, gázolt madár mentése, menhelyre szállítás.
20	Vörös vércse <i>Falco tinnunculus</i> Kabasólyom <i>Falco subbuteo</i> <i>védelme</i>		V	7 mesterséges fészkealap és 6 költőláda került kihelyezésre (Pécselyi-medence, Tihany)
21	Kerecsen (<i>Falco cherrug</i>)	+	FV	A magasfeszültségű oszlopokra kihelyezett 25 fészektálcát ellenőriztük. 30 új kihelyezés. A 20 KV vezetékszakaszokat ellenőriztük Veszprém, Szentkirályszabadja, Nemesvámos, Tótvázsony, Barnag, Vöröstó, Nagyvázsony, Ócs, Pula, Padragkút községhatárokból (Kerecsen LIFE).
22	Rétisas <i>Haliaeetus albicilla</i>	-	FV	Költőhelyek állapotának, költőpárok sorsának folyamatos nyomon követése, együttműködések az erdészetekkel.
23	Küszvágó csér (<i>Sterna hirundo</i>)	-	V	Az Inota 30 bányatavon készítettünk a küszvágó csérek számára fészkelőhelyeket, melyet 15 pár elfoglalt.
24	Búbos vöcsök – <i>Podiceps cristatus</i>	-	V	Legyengült példányt találtak a sármelléki repülőtéren, elengedtük a Hévízi csatornán.
25	Gyurgyalag (<i>Merops apiaster</i>)	-	FV	Pécselyen és Kisdörgicsén megújítottunk 2 löszfalat a gyurgyalagok számára.
26	Füleskuvik (<i>Otus scops</i>)	-	V	Füleskuvik költőládák kihelyezése és karbantartása Külső-Somogyban
27	Macskabagoly – <i>Srix aluco</i>	-	V	Elütött példány mentése, Fenékpusztára szállítása
28	Énekes madarak	-	V	15 db B típusú madárodú kihelyezése a Szántói-medence saját kezelésű gyepterületein.
29	Füstifecske- <i>Hirundo rustica</i>	-	V	A szeptemberi hideg miatt tömegesen legyengült madarakat vittük a fenékpusztai repatriáló állomásra
30	Partifecske <i>Riparia riparia</i>	-	V	Bányafalak védelme, bányaművelés tér-és időbeli korlátozása a kisórpusztai öntödei és a Nagykanizsa-palini homokbányában.

31	Ürge (<i>Spermophilus citellus</i>)	-	V	Ürge- befogás a Belső-tó melletti állományból és telepítés három további helyszínre 378 pld.
32	Denevérek	-	V, FV	A denevérodúk kitisztítása, felújítása és lefestése augusztus és szeptember folyamán. 12 db mesterséges denevérszállás került kihelyezésre magasfeszültségű traverzekre (E.ON 120 kV).
33	Durvavitorlájú denevér – Pipistrellus nathusii	-	V	Kis-Balaton, Kányavári-szigeten kilátó bontása miatt denevérodúk áthelyezése.
34	Korai denevér <i>Nyctalus noctula</i>	-	V	Panelházakban megtelepedett denevérek áttelepítése lakók felháborodása miatt.
35	Közönséges denevér <i>Myotis myotis</i>	-	V	Lakóházak padlásán a felhalmozódott ürülék összegyűjtése.
36	Rövidkarmú fakusz <i>Certhia brachydactyla</i>	-	V	Odú kihelyezés és ezek figyelemmel kísérése A Laposoki és Fagyosi Területrészeken odúk ellenőrzése, egyben tapasztaltunk beköltözést az elmúlt időszakban.
37	Búbos cinege <i>Parus cristatus</i>	-	V	Odú kihelyezés és ezek ellenőrzése A Fenyőfői Ösfenyves odú telepek ellenőrzése
38	Hegyi billegető <i>Motacilla cinerea</i>	-	V	Odú ellenőrzése A Gerence és a Gella patak völgyében
39	Kislégykapó <i>Ficedula parva</i>	-	V	Odú kihelyezés és ezek figyelése

A kerecsensólyom LIFE pályázatban Igazgatóságunk is részt vesz. Tevékenységünk költőtálcák kihelyezését, veszélyes oszlopsorok szigetelését és ennek ellenőrzését, valamint állomány-monitoringot foglal magában. A program során 12 költőtálca kihelyezését vállaltuk, emellett további 23-at önerőből oldottunk meg, így 35 került kihelyezésre. Az oszlopsorok szigetelése az EON negatív hozzáállása következtében rendkívül lassú.

A rétisas védelmi programban való részvételünk folyamatos, továbbra is az állomány lassú növekedése tapasztalható. 2008 évben új fészkek kerültek meg Veszprém megyében (Doba) valamint 1-1 új párt regisztráltunk Észak-Somogyban és Zala megyében, Nagykapornak községhatárban, így a költőpárok száma a működési területen elérte a 20 párt.

Rendkívül fontos kérdés a kaszálások időpontjának helyes megválasztása. A korábban a haris élőhelyeken kialakult korlátozások helyes alkalmazásához az adott élőhely fajösszetételének ismeretében ma már a madárfajok mellett más állatcsoportok, (pl. izeltlábúak, mint a magyar tarsza és a vérfű boglárka) és növényfajok (pl. lisztes kankalin) igényeit is figyelembe vevő tervezés folyik. Az említett izeltlábúak szaporodási igényeit figyelembe véve, Tihanyban (2 helyszín - 20 ha) és a Pécselyi-medencében (2 helyszín - 42 ha) került sor készített kaszálásra.

5.5. Saját állatállomány

Faj	Fajta	Egyedszám	2008. évi állomány-változás (egyed)
Szarvasmarha	Szürkemarha		
	Tenyészbika	5	0
	Tehén	135	-4
	Növendék	275	53
	Összesen:	415	49

Bivaly	Tenyészbika	3	0
	Tehén	122	-7
	Növendék	220	10
	Összesen:	345	3
Juh	Racka juh		
	Tenyészkos	5	-2
	Anyajuh	249	-9
	Növendék	72	3
	Összesen:	326	-8
Ló	Kisbéri félvér	2	0
Sertés	Mangalica	0	0
Egyéb	Komondor	1	0
	Szamárr	8	2

Tihany

Szürkemarha: A Belső-tó partján a BfNPI kezelésében lévő, bekerített mintegy 12 hektár gyepen területkezelési és bemutatási céllal került elhelyezésre 5 db tehén. A területet bővítettük a bokorfűzes, nádasos jellegű terület irányába mintegy 2 hektárral.

Rackajuh: Tihanyban a Kutatóháznál az BfNPI tenyészkos állománya található. A kosok az év nagy részét itt töltik és csak a termékenyítő kosok, kerültek át a Káli-medencébe november közepétől január elejéig.

Káli-medence (Salföldi Major)

Bivaly: A bivalyok (néhány eladásra váró tinó) a major belső területén, a látogatóktól elválasztó fakarám mögötti legelőn vannak egész évben. Vegetációs időben a fűvet legelik, ősszel-télen kiegészítő takarmányt, szénát, szemes takarmányt, sót kapnak. Az állatok szabadok, nincsen napi mozgatásuk; természetes táplálkozó, pihenő ritmusaik szerint élnek. Ivóvizüket mesterséges itatással pótoljuk, mert a környék forrásai elapadtak.

Szürkemarha (A medence belső területei és Kornyi-tavi telep): A gulya tavasztól-őszig a Szegszénai- és Sásdi-réten és az év során kialakított legelőterületeken villanypásztorban tartózkodik. Telelésük a salföldi Major mellett levő területen történik, melyet biztonságosan kiépítettünk és ott több száz marha tartására alkalmassá tettük. 2008. évben a bika szaporulat kb. 80%-ban értékesítésre került, nőivarú állatot még nem adtunk el. A leválasztott borjakat a Kornyi-tavi telepen helyeztük el (a zárónappal 19 példányt jelent) téli tartásuk és takarmányozásuk itt biztosított.

Rackajuh: A rackaállományunk a Kornyi-tónál lévő majorban található. Az állatok időjárás függvényében - egész évben - pásztorolással járnak ki a legelőre. A rackákat egy általunk felügyelt - nagy tapasztalattal rendelkező - vállalkozó gondozza, aki saját állománnyal is rendelkezik és tőlünk területet és hodályt bérel.

Kápolnapuszta, Bivalyrezervátum

Zsandár nevű tenyészbikánk maradt Kápolnapusztán egy gulyával. Naponta „pásztor” és kutya segítségével járnak ki a környék legelőire, ennek köszönhetően ez az állomány nagyon szelíd. Villanypásztor használata nélkül nagyon nehezen lehetne mindennapi legeltetésüket megoldani. Az állatok jó kondícióban vannak. Bemutató céllal állandóan a majorban tartottunk növendékállatokat.

A tavaly újonnan bekerített mintegy 30 hektáros területet az állatok használják, tisztítják. Ez még jelentősen bokrosodott.

Zalavár, legelő

Jelenleg két, mintegy 80-as gulya van, tenyészdíszakban egy-egy tenyészbikával. A bikák ez időszakon kívül Kápolnapusztán található bemutatási céllal. A borjak egy része már Kápolnapusztára került, az értékesítések onnan történnek: a hímivart lényegében teljes egészében vágóállatként tervezzük értékesíteni. A nőivar egy részét pótlásnak tartjuk, a fiatal bika nőivarú szaporulatát sem lehet megtartani.

5.6. Vadászterületek

No.	Vadászterület megnevezése (ahol az igazgatóság a vadászatra jogosult)	Kiterjedése (bruttó ha)
1	Balaton Nemzeti Park Igazgatóság Tihanyi VE (19-304010-4-3-0 kódszámú vadászterület)	2.849
2	Balaton Nemzeti Park Igazgatóság Badacsony és környéke VE (19-303910-4-3-0 kódszámú vadászterület)	7.980
3	Balaton Nemzeti Park Igazgatóság Kis-Balaton VE (20-202810-4-3-0 kódszámú vadászterület)	7.567

Igazgatóságunk a 2007. március 1-től kialakított három vadgazdálkodási egységében – csakúgy, mint a korábbi évtizedekben – folytatott vadgazdálkodást a 2008. évben is. A korábbi évek gyakorlatában semmilyen érdemi változtatást nem tettünk.

A Tihany Vadgazdálkodási Egységében 2 fő természetvédelmi őr látja el a hivatásos vadászati teendőket. Az éves kilövéseknek a 2008. évben is elsődleges célja a vaddisznó, és gímszarvas kiszorítása volt, valamint a róka, dolmányos varjú, szarka és szajkó állományának erőteljesebb csökkentése. A vaddisznó állománya továbbra is magas – a környékbeli erdőkből eltűnt a víz, ezért lehúzódtak a Balaton parti nádasokba –, számottevő károkat okozva a tihanyi kertkultúrákban, szőlőültetvényekben. Jellemzően a korábbi években éves terítéke 15-20 db körül mozgott, míg 2007-ben 40 egyed került puszkavégre, 2008-ban több, mint 50.

A Badacsony és környéke Vadgazdálkodási Egységében 3 fő természetvédelmi őr látja el a hivatásos vadászati teendőket. A terület vadgazdálkodási adottságait tekintve hasonló Tihanyhoz, a vaddisznók létszáma és terítéke is hasonlóan alakult.

A Kis-Balaton Vadgazdálkodási Egységében szintén 3 természetvédelmi őr lát el hivatásos vadászati feladatokat is. A 2007. évhez hasonlóan nem voltak erdőgazdasági káraink, jelentős erőfeszítéseket tettünk erdősítéseink védelme érdekében: célzottan e területeken fokoztuk a vadászati nyomást, minőségi kerítéseket építettünk, illetve kiemelt figyelmet fordítottunk azok karbantartására. Mezőgazdasági káraink mértéke kedvezően alacsony volt – vadkárelhárítási erőfeszítések, alacsony termény árak, kevés kukorica. A bérvadásztatás az őzök és a gímika szezonban közepesen sikerült, egyre nehezebb a bérvadásztatás bonyolítása (rövidebb határidők, kevesebb és megbízhatatlanabb bérvadászok és irodák, kevesebb pénz, stb.).

Összességében vadászterületeinken kevesebb az őz, több a vaddisznó, míg a gímszarvas létszáma nem változott. Tihanyban, Badacsonyban teljesítjük az éves kilövési terveket, vaddisznóból több, mint a dupláját hozzuk terítékre. A Kis-Balatonon teljesítjük az éves terveket, vaddisznóból itt is többet lövünk, valamint bérvadászat útján értékesítettük trófeás vadjainkat. Tihanyban és Badacsonyban élővad befogással is próbálkozunk (elsősorban vaddisznó). Élőhelyfejlesztési pályázatokat írtunk és nyertünk a Badacsonyi- és a Kis-

Baltoni Vadgazdálkodási Egységekben. Mindenhol részt vettünk a róka immunizálásban, a füstgyertyás állomány-apasztásban, és a vaddisznók sertéspestis vizsgálatában. Hivatásos vadászaink megfelelő szakképesítéssel rendelkeznek, plusz feladatukat lelkiismeretesen, jó hozzáállással, folyamatos továbbképzést vállalva látják el.

Együttműködésünk folyamatos a Megyei Vadászati Hatóságokkal és a Vadász kamarákkal.

5.7. Halászati vízterek

No.	A halászati víztér megnevezése (ahol az igazgatóságé a halászati jog)	Kiterjedése (ha)
	0	0

A halgazdálkodás szükségességének, egyes vízterületek halászati joga megszerzésének vizsgálata nyárra lezárult. A Kis-Balaton II. ütem, a Mura holtágak, a Nagy-berek és egyes vízfolyások vonatkozásában állítottuk össze az elképzeléseket. Újjonnan felmerült lehetőségként a Kerka, Cserta és Lendva patakokra elkészült a halászati jog megszerzését célzó pályázati és tervdokumentáció, azonban végül a jogot a vas megyei Horgász Egyesületek Szövetsége kapta meg.

Igazgatóságunk képviseletet kapott a BH ZRt felügyelő bizottságában, folyik a ZRt átalakítása, tárgyévben már a gyakorlati megvalósítás is lezárulhat. Magyarai Máté és Megyer Csaba kollégák halászati szakmérnök képzésben vesznek részt.

Védett vízterek

No.	Országos jelentőségű védett vízterek*	Kiterjedése (ha)	Kezelési terv (+/-)
1	Arborétumi-tó (Zirci Arborétum Természetvédelmi Terület)	1	+
2	Balaton (Bozsai-ö. nélkül, Nemzeti Park része)	33	-
3	Balaton, Bozsai-öböl (fokozottan védett, BfNP Tihanyi Tájegység)	50	+
4	Balatonhenyei-tó (BfNP Káli-medence Tájegység)	4	+
5	Barkás-tó (BfNP Káli-medence Tájegység)	1	+
6	Belső-tó (BfNP Tihanyi-félsziget Tájegység)	40	+
7	Bika-tó (BfNP Káli-medence Tájegység)	1	+
8	Bonta-tó (BfNP Káli-medence Tájegység)	1	+
9	Cserkás-tó (BfNP Káli-medence Tájegység)	1	+
10	Hévízi-tó (Természetvédelmi Terület)	18	+
11	Kálomis-tó (BfNP Káli-medence Tájegység)	3	+
12	Kettős-tó (BfNP Káli-medence Tájegység)	2	+
13	Kis-Balaton I. tározó (BfNP Kis-Balaton Tájegység)	2.014	-
14	Kis-Balaton II. tározó (BfNP Kis-Balaton Tájegység)	5.197	-
15	Kisörspuszta (BfNP Káli-medence Tájegység)	51	+
16	Kornyai-tó (BfNP Káli-medence Tájegység)	20	+
17	Külső-tó (BfNP Tihanyi-félsziget Tájegység)	64	+
18	Monostori-tó (BfNP Káli-medence Tájegység)	3	+

19	Nádas-tó (BfNP Tapolcai-medence Tájegység)	6	+
20	Sárosfői Halastavak (Természetvédelmi Terület)	40	-
21	Tüskés-tó (BfNP Káli-medence Tájegység)	4	+
22	Mura-folyó és holtágai (Mura-menti TK)	256	+
23	lápok (Veszprém és Zala megye területén)	116	-
Összesen:		8.026	

* A táblázatban csak azon országos jelentőségű védett természeti területeken elhelyezkedő tavakat tüntettük fel, melyeknél a földhivatali nyilvántartásban a kivett (pl. tó, holtág) kifejezés szerepel. A kivett (csatorna) területek és egyéb vízfolyások szintén nem szerepelnek itt. A láp területeken a tavak a tőzeg kitermelése következtében alakultak ki. Ilyen viszonylag sok található Zala megyében a Szévíz-patak és a Principális-csatorna mentén, valamint Veszprém megyében Mezőlak mellett. A tó területéből országos védettnek a Balaton-felvidéki Nemzeti Park részeként védetté nyilvánított helyrajzi számokat tüntettük fel.

Védett halastavak

No.	Védett halastavak	Kiterjedése (ha)	Kezelési terv (+/-)
1	Sárosfői Halastavak (Nemeshany) (országos jelentőségű természetvédelmi terület)	40	-
2	Tőreki Halastavak (Siófok) (helyi jelentőségű természetvédelmi terület)	38	+
Összesen:		78	

6. Jogi tevékenység

6.1. Az Igazgatóság ügyiratforgalma

	Ügyiratok száma
Főszámon iktatott	6.330
Alszámon iktatott	16.250
Összesen:	22.580

2007. év végén az Igazgatóság új, korszerű iktatórendszert vásárolt, és megkezdte annak tesztelését. A programot 2008. január 1-től „élesben” használjuk. A program a jogszabályban előírt tanúsítvánnyal rendelkezik.

A 2008. évben a nemzeti park igazgatóságok jogállását, alapfeladatait a környezetvédelmi, természetvédelmi, vízügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló – módosított – 347/2006. (XII. 23.) Korm. sz. rendelet határozta meg.

Az Igazgatóság hatósági munkában való közreműködését a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. tv. (Ket.) szabályozza.

Az Igazgatóság működési területe 4 Felügyelőség (Dél-dunántúli, Észak-dunántúli, Közép-dunántúli és Nyugat-dunántúli Felügyelőség) illetékességi területét érinti.

A Felügyelőségek hatósági munkáját – megkeresés esetén – szakmai véleményekkel, állásfoglalásokkal, valamint adatszolgáltatással segítjük. A megkeresések, illetőleg a szakértői kirendelések száma folyamatos, és erőteljes csökkenést mutat. A vélemény adására irányuló megkeresésekre adott szakmai állásfoglalások figyelembe vétele a Felügyelőségek számára

nem kötelező. Ennek következtében a szakmai állásfoglalások egy részét az érdemi döntés meghozatalakor nem is veszik figyelembe.

Elsősorban szakmai kérdésekben lenne szükség arra, hogy a felügyelőségek igénybe vegyék a nemzeti park igazgatóságok szakemberinél felhalmozott ismeretet, tudást. A természetvédelmi hatósági ügyek jogosultja a KTVF, de a természetvédelmi hatósági ügyeket nem lehet csupán jogi kérdésként kezelni, mind a helyismeret, mind pedig a szakmai tudás elengedhetetlen a megalapozott döntés meghozatalához. Ezen problémák nagy része álláspontunk szerint az információáramlás fejlesztésével, az együttműködési készség javításával megoldhatóak lennének. Fokozottan érvényesülnie kellene, miszerint közös érdekünk, hogy a természetvédelmi hatósági, szakhatósági ügyek során álláspontjainkat előzetesen egyeztessük, az esetleges szakmai vitákat még a döntéshozatal előtt feloldjuk annak érdekében, hogy a hozott határozatok, szakhatósági döntések mind jogi, mind szakmai szempontból megalapozottak, és védhetők legyenek. Közös céljainkat, egymás feladatait, nehézségeit tiszteletben tartva, valóban együttműködve, ezek a célok elérhetőek lennének.

6.2. Szabálysértés

a) Szabálysértési ügyek száma:

<i>Szabálysértési ügyek</i>	<i>db</i>
2007-ről áthúzódó ügy	10
2008-ban keletkezett ügy	70
Összesen:	80

2009-re kizárólag egyes ügyek végrehajtása húzódott át.

b) Alkalmazott intézkedések:

<i>Alkalmazott intézkedések</i>	<i>Intézkedés száma</i>
pénzbírság kiszabása	33
figyelmeztetés	27
eljárás megszüntetése	10

c) Kiszabott pénzbírság és végrehajtása:

<i>Kiszabott pénzbírság</i>	<i>Befizetett / végrehajtott bírság</i>	<i>Végrehajtandó összeg</i>
780. 000.-Ft.	480.000.-Ft.	300.000.-Ft.

d) Bíróságra került szabálysértési ügyek:

Bíróságra került ügyek száma	5
A határozatot a bíróság jóváhagyta	3
A határozatot a bíróság megváltoztatta	0
Jelenleg folyamatban lévő	2

A 2008-ban a pénzbírság közérdekű munkára történő átváltoztatására, illetőleg a pénzbírság elzárásra történő átváltoztatására nem került sor.

Az ügyészség 5 esetben kérte be a teljes ügyiratot ügyészi ellenőrzésre. Az ügyész 4 esetben a vizsgálatot jelzés, intézkedés kezdeményezése nélkül zárta le, és küldte vissza. 1 ügyirat még vizsgálat alatt áll.

Jelzés a szabálysértési hatósági munkára nem érkezett.

A szabálysértési hatáskör keretében továbbra is a mi feladatunk kiállítani az igazolásokat fegyvertartási ügyekben. 2008-ban mindösszesen 828 db ilyen irányú megkeresés érkezett be, kb. 3.000 főre, szabálysértési előéletet egy esetben sem találtunk.

Összességében az Igazgatóság szabálysértési eljárása törvényesnek és eredményesnek értékelhető.

6.3. Büntető ügyek

	Feljelentések száma	Eredményes	Eredménytelen	Folyamatban
Természetkárosítás	3	0	1	2
Egyéb büntető ügyek	0	0	0	0

Igazgatóságunk természetkárosítás alapos gyanúja esetén az ügyet az általunk felderített tényállással, valamint az azt alátámasztó dokumentumokkal együtt minden esetben továbbítja az illetékes természetvédelmi hatóság felé. A hatóság hatósági jogkörénél fogva a tényállást részleteiben is fel tudja deríteni, ezért Igazgatóságunk kéri, illetőleg javasolja a Felügyelőségeknek, hogy amennyiben eljárásuk során a természetkárosítás alapos gyanúja megalapozást nyer, úgy a további szükséges intézkedéseket, büntető feljelentéseket tegye meg. Az így továbbított ügyekről visszajelzést a büntetőeljárás megindításáról nem kaptunk.

Természetkárosítás alapos gyanúja miatt 2008-ban Igazgatóságunk 3 esetben közvetlenül is feljelentést tett:

- Nagykapornaki Önkormányzat - téltemető élőhelyének károsítása. A rendőrhatalóság az eljárást megszüntette. Az eljárásban kirendelt szakértő megállapította, hogy a cselekmény elkövetésével 111 tő téltemető megsemmisült, aminek eszmei értéke 555.000-Ft. A határozat indokolása szerint: a tényleges károkozás ellenére – figyelemmel az önkormányzat törekvéseire, valamint arra, hogy a szakértői vélemény szerint a faj fennmaradását ezen károkozás nem veszélyezteti, - a cselekmény nem veszélyes a társadalomra, tehát nem bűncselekmény.

- Fehér gólya kilövése miatt tettünk feljelentést a Zalaegerszegi Rendőrkapitányságon. Az eljárásról értesítést nem kaptunk.

- Engedély nélküli kerítés és villanypásztor építés, vízepítési-, és földmunkák, fakivágás, tűzgyújtás, többrendbeli birtokháborítás, a homokpusztai gyep élőhely és az azon élő védett 63 tő agárkosbor teljes megsemmisítése miatt tettünk feljelentést. Az ügyben birtokvédelem iránti kérelmet is benyújtottunk az illetékes jegyzőhöz, amely kérelmünknek helyt adtak. Az ügyet a KTVF-hez is továbbítottuk. Jelenleg az ügy folyamatban van.

6.4. Polgári perek

	Ügyek száma	Nyert	Részleges pernyertesség	Vesztett	Folyamatban
Polgári perek	7	2	1	1	3
Polgári perek, melyben kötelező a perben állás	12	-	-	-	12
Polgári jogi igény bejelentése	1	0	0	0	1
Közigazgatási per	2	0	0	0	2
Munkaügyi perek	0	0	0	0	0
Büntető perek	0	0	0	0	0

2008-ban lezárult peres ügyek

- Zirci Arborétumban történt baleset – kártérítés iránti kérelem. A perben az Igazgatóság részleges pernyertes lett, mivel 3 millió helyett csupán 500 e-Ft-ot ítélt meg a bíróság a sérült részére. Az összeget a biztosító fizette.
- Tihanyi Vadütközés – kártérítés. A pert jogerősen elvesztettük, a Legfelsőbb Bíróság felülvizsgálati kérelmünket elutasította. A per kapcsán Igazgatóságunknak 1.048.000-Ft. és annak kamatai összegű fizetési kötelezettsége áll fenn.
- Haszonbérleti szerződés azonnali hatályú felmondás érvényességének megállapítása, és fizetési kötelezettség megállapítása iránt indított perünket jogerősen megnyertük, és végrehajtási eljárás keretében behajtottuk. A pereszes alperes perújítási kérelmet nyújtott be az illetékes bírósághoz.
- Még 2006. június 12-én az Igazgatóság a Pro Natura H volt ügyvezetője ellen bűncselekménnyel okozott kár megtérítése iránt keresetet nyújtott be a Somogy Megyei Bírósághoz, melyben kértük, hogy a Bíróság kötelezze az alperest 12.070.000-Ft megfizetésére a Ptk. 301. §. 1) bekezdésének és a Ptk. 360. §. (1) és (4) bekezdése alapján. A pert mind I., mind pedig II. fokon megnyertük.

Folyamatban lévő polgári perek

- Szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított per – elvi jelentőségű kérdés: elegendő-e az elővásárlási nyilatkozat kiadására 3 munkanap. A pert I. fokon megnyertük.
- Tapolcai-tavasbarlang – birtokháborítás megállapítása iránti per. A pert a tavasbarlang szellőző-kútja miatt magánszemély indította Igazgatóságunk ellen. A per folyamatban van.

Kötelező perbenállás

A 2008-ban a Pp. alapján 12 esetben vonták Igazgatóságunkat alperesként perbe. Ezen ügyek többsége több éve folyamatban van, és általában magánszemélyek peres ügyei (szolgalmi jog bejegyzése, tulajdonjogi viták, vagyonmegosztás, közös tulajdon megszüntetése, stb.), amely perekben Igazgatóságunkat általában tülésre kérik kötelezni. Ezen ügyekben minden esetben írásban nyilatkozunk a kereseti kérelmekre, a per során a bíróság felhívásainak minden esetben eleget teszünk.

2008-ban 1 perbe a Bakonyerdő Zrt. mellett és érdekében beavatkoztunk - Somlóvásárhely, a Magyar Állam tulajdonában és a Bakonyerdő Zrt. vagyonkezelésében álló védett erdőterületből elbirtoklás.

Polgári jogi igény bejelentése

A már felszámolt Zalahús Rt. adásvétel jogcímen mintegy 800.000-Ft-al tartozik Igazgatóságunknak, amely a felszámolási eljárás keretében fedezethiány miatt nem térült meg. Az Rt. Vezetője ellen sikkasztás miatt indított büntetőeljárás keretében az ügyészségen keresztül Igazgatóságunk a tartozás mint tőke, és kamata erejéig polgári jogi igényt jelentett be.

Folyamatban lévő közigazgatási perek

Közigazgatási határozatok hatályon kívül helyezése, a BfNPI ügyféli jogállásának elismerése, védett területet érintő építéshatósági ügyekben. A pereket Badacsonytomaj Város Jegyzője mint I. fokú, valamint a Közép-dunántúli Regionális Közigazgatási Hivatal Veszprémi Kirendeltsége, mint II. fokú építésügyi hatóság határozata ellen indítottuk. A perben alapvető elvi kérdés: a nemzeti park igazgatóságokat a védett területeket érintő hatósági eljárásokban, mint a védett természeti területek kezeléséért felelős szervet megilleti-e az ügyféli jogállás. A perek folyamatban vannak.

Végrehajtás

Az Igazgatóság kintlévőségeinek behajtása folyamatos. 2008-ban 8 ügyben indítottunk végrehajtási eljárást jogerős ítélet, illetőleg fizetési meghagyás alapján. Összes behajtott összeg: 2.800.000-Ft

7. Természetvédelmi őrszolgálat

	Felsőfokú végzettségű	Középfokú végzettségű	Összesen
Létszám	20	6	26
	Átlagosan	Minimum	Maximum
Az egy főre eső illetékességi terület (ha)	41 667	20	150.000
Az egy főre eső védett természeti terület (ha)	3 564	0	9.500

A Természetvédelmi Őrszolgálat létszáma 7 fővel gyarapodott a 2008-ban, azaz 19 főről 26 főre nőtt. A 7 fő sikeresen teljesítette az alkalmazásukhoz szükséges vizsgákat, a 2008 második felében fő feladatuk leendő szolgálati helyük, örkerületük megismerése, a természetvédelmi őri munka gyakorlati elsajátítása volt közvetlen természetvédelmi ör kollégáig segítségével.

Egy fő továbbra is GYED-en van. A központban dolgozó őrszolgálat-vezető és őrszolgálatvezető-helyettes mellett a 24 területen dolgozó természetvédelmi ör 8 tájegységbe, ezeken belül 15 örkerületbe osztva végzi munkáját.

A tájegységek az alábbiak:

- Tihany Tájegység (2 örkerület)
- Badacsony - Káli-medence Tájegység (2 örkerület)
- Keszthelyi-hegység Tájegység (2 örkerület)

- Kis-Balaton Tájegység (2 örkerület)
- Magas-Bakony Tájegység (2 örkerület)
- Somló Tájegység (2 örkerület)
- Nyugat Zala Tájegység (1 örkerület)
- Észak Somogy Tájegység (2 örkerület)

A tömbszerűen elhelyezkedő védett területek, és a vagyongazdálkodási feladatok nehezítették az örkerületek kialakítását, melyek olykor hosszúkásak, egyenlőtlen területnagyságúak, megnövelve ezzel a természetvédelmi ör lakóhelye és örkerülete határa közötti távolságot.

2009. január 1-től szükséges az új területi felosztás (tájegységi rendszer) bevezetése. A 2008. évi felosztás még évekkal a Natura 2000 területek kihirdetése előtt lett kialakítva és azok elhelyezkedésére nincs tekintettel, valamint az új kollégák belépése is indokoltá teszi azt.

Társhatóságaink többségével rendszeres, de legalább alkalomszerű a kapcsolattartásunk, együttműködünk az illetékes rendőri, katasztrófavédelmi, vám- és pénzügyőr, valamint határőr szervekkel, a felügyelőségekkel, és a vadászati hatóságokkal.

Speciális feladatként több örünk vesz részt - munkaidejük döntő hányadában - állattállományunk gondozásában, a saját kezelésű területeinken folyó munkák irányításában. Kiemelt feladat a közmunka programban való részvétel (irányítás) felügyelet, a csoportkísérés, védett értékeink bemutatásában aktív részvétel.

Két ízben tartottunk Igazgatósági Természetvédelmi Őrszolgálati értekezletet, valamint éves lögyakorlati képzést.

A területekre előírt vadgazdálkodási éves terv 350 nagyvad elejtésére kötelez bennünket a vadállomány megfelelő szintre történő létszám apasztása érdekében.

Az állomány szakképzettsége megfelelő, 20 fő szakirányú felsőfokú, 6 fő szakirányú középfokú végzettségű.

Valamennyi természetvédelmi ör rendelkezik mobiltelefonnal. A 26 természetvédelmi örből 17 főnek van szolgálati önvédelmi maroklőfegyvere, mindenkinek van önvédelmi gáz spray-je. A szolgálati fegyverek állapotát, tárolását folyamatosan ellenőriztük. 17 fő szolgálati gépjárművel látja el feladatát, két fő munkáját segíti motorkerékpár. A mindenki számára megállapított kilométerkeret nagysága 1.000 és 2.500 km között változik. A szolgálati gépjárművek folyamatos cseréje, évente egy-két jármű beszerzése szükséges.

A 2008. évben is sikerült az Őrszolgálat eszközállományát fejleszteni saját beszerzések révén. Korábbi hiányosságainkat pótolandó GPS-eket, távcsöveket és digitális fényképezőket vásároltunk, az új kollégákat folyamatosan látjuk el eszközökkel. Elmondhatjuk, hogy a szükséges eszközök megfelelő számban és minőségben rendelkezésre állnak, a jövőben első sorban folyamatos minőségi cserékre van szükség.

A 2008. év megkímélte Igazgatóságunkat a nagyobb havariáktól; nem volt madárinfluenza, jelentősebb hal- és madárpusztulás, tüzeset.

Felerősödő napi problémánkká vált az engedély nélküli terepmotorozás, quadozás. A két alkalommal szervezett közös akció - rendőrökkel és erdészekkel - nem hoztak eredményt. A helyi médiákban többször tájékoztattunk e tevékenységgel kapcsolatban is.

8. Költségvetés és vagyon¹

Az Igazgatóság feladatainak ellátásához a költségvetési támogatás, a támogatás értékű bevételek, az átvett pénzeszközök és az intézményi saját bevételek biztosítanak forrást. A napi működéshez szükséges kiadások mértéke évről-évre növekszik. Ennek okai:

1. inflációs hatások;
2. a döntően saját bevételből megvalósított folyamatos beruházások indukálta növekvő működési ráfordítások;
3. az eszközpark pótlását szolgáló hivatott beruházások elmaradása miatt a karbantartási, javítási kiadások folyamatos emelkedése;
4. jelenleg futó pályázatainkhoz (LIFE, LIFE+, KEOP, KDOP, PaNaNet) az intézményi önrész, illetve az utófinanszírozásból eredő kiadás-bevétel időbeli (akár évek közötti) elcsúszása.

A 2008. év az Igazgatóság gazdálkodása szempontjából a szezonalitást leszámítva kiegyensúlyozott esztendőnek bizonyult. Elmondhatjuk, hogy a 2008. évi gazdálkodás során sikerült megvalósítani azt a stratégiai célt, hogy az Igazgatóság fejlődése beruházásokkal biztosított legyen, és ne kizárólag a napi működési kiadások emésszék fel többletbevételeinket.

Igazgatóságunk kiegyensúlyozott gazdálkodását évről évre komoly erőfeszítések árán sikerül fenntartanunk. Pénzügyi helyzetünk továbbra is stabil maradt, azonban a dologi kiadások alultervezése miatt az év során voltak olyan időszakok, amikor a likviditásmenedzsmentre – a bevételek szezonalitása miatt – komoly figyelmet kellett fordítanunk.

Az Igazgatóság 2008. évi költségvetéséről elmondható, hogy eredeti (év eleji) főösszege 520.558 eFt volt, amely a 2007. évi 473.020 eFt-hoz képest 47.538 eFt-tal (+10,1%) növekedett.

8.1. Kiadások

		Teljesítés (e Ft)
Működési kiadások	Személyi juttatások	290.230
	Munkaadókat terhelő járulékok	83.963
	Dologi kiadások	294.943
	Egyéb folyó kiadások	16.496
	<i>Működési kiadások összesen</i>	685.632
Felhalmozási kiadások	Intézményi beruházás	71.532
	Felújítás	14.196
	Támogatás értékű felhalmozási kiadás	1.500
	Egyéb központi beruházás	0
	<i>Felhalmozási kiadások összesen</i>	87.228

¹ Előzetes adatok alapján. A végleges adatokat az Igazgatóság 2008. évi intézményi költségvetési beszámolója fogja tartalmazni.

Kölcsönök nyújtása	0
Függő, átfutó és kiegyenlítő kiadások	337
Kiadások összesen	773.198

8.2. Bevételek

		Teljesítés (eFt)
Működési bevételek	Intézményi működési bevétel	334.337
Átvett pénzeszközök	Működési célú pénzeszköz átvétel ÁHT-n kívül	9.856
	Támogatás értékű működési bevétel	56.032
	<i>Működési célú pénzeszköz átvétel, bevétel összesen:</i>	65.888
	Felhalmozási célú pénzeszköz átvétel ÁHT-n kívül	3.207
	Támogatás értékű felhalmozási bevétel	16.576
	<i>Felhalmozási célú pénzeszköz átvétel, bevétel összesen:</i>	19.783
	Átvett pénzeszközök összesen:	85.671
Előző évi előirányzat maradvány átvétel		8.034
Kölcsönök visszatérülése		0
Költségvetési támogatás	Működési költségvetési támogatás	331.718
	Felhalmozási költségvetési támogatás	20.598
	<i>Költségvetési támogatás összesen:</i>	352.316
Függő, átfutó és kiegyenlítő bevételek		4.993
Bevételek összesen:		785.351

8.3. Vagyon

8.3.1. Befektetett eszközök

2008-ban az Igazgatóság eszközállománya stagnált, intézményünk nettó 2,58 milliárd Ft nagyságrendű állami vagyont kezel (2007-ben az Igazgatóság vagyona 2,54 milliárd Ft volt).

A táblázat a befektetett eszközök 2008. 12. 31-i állományát tartalmazza eszközcsoportonkénti bontásban.

Megnevezés		Bruttó érték (eFt)	Értécsökkenés (eFt)	Nettó érték (eFt)
Immateriális javak	Vagyoni értékű jogok	4.702	1.411	3.291
	Szellemi termékek	10.416	10.009	407
	Egyéb immateriális javak	0	0	0
Immateriális javak összesen		15.118	11.420	3.698
Ingatlanok és kapcsolódó vagyoni értékű jogok	földterület	1.351.325	0	1.351.325
	telek	97.617	0	97.617
	épület	786.248	89.267	696.981
	építmény	177.771	33.168	144.603
	erdő	0	0	0
	Ingatlanok és kapcsolódó vagyoni értékű jogok összesen	2.412.961	122.435	2.290.526
Gépek, berendezések, felszerelések	üzgvyviteli és számítástechnikai eszközök	65.756	57.336	8.420
	egyéb gép, berendezés	202.734	129.990	72.744
	képzőművészeti alkotások	3.190	0	3.190
	Gépek, berendezések, felszerelések összesen	271.980	187.326	84.654
Járművek		176.929	137.244	39.685
Tenyészállatok		37.152	11.624	25.528
Beruházások, felújítások		3.760	0	3.760
Tárgyi eszközök összesen:		2.902.782	458.629	2.444.153
Tartósan adott kölcsönök		3.689	0	3.689
Befektetett pénzügyi eszközök összesen:		3.689	0	3.689
Üzemeltetésre, kezelésre átadott, koncesszióba, vagyonkezelésbe adott ill. vagyonkezelésbe vett eszközök		0	0	0
BEFEKTETETT ESZKÖZÖK ÖSSZESEN		2.922.289	470.049	2.451.540

8.3.2. *Forgóeszközök*

Megnevezés	Érték (eFt)
Anyagok	0
Befejezetlen termelés és félkész termékek	0
Növendék, hízó és egyéb állatok	32.884
Késztermékek	13.695
Áruk	28.039
<i>Készletek összesen:</i>	74.618
Követelések áruszállításból és szolgáltatásból (vevők)	5.481
Egyéb követelések	700
<i>Követelések összesen:</i>	6.181
<i>Értékpapírok összesen:</i>	0
Pénztárak és betétkönyvek	460
Elszámolási számlák	49.997
Idegen pénzeszközök	1.468
<i>Pénzeszközök összesen:</i>	51.924
<i>Egyéb aktív pénzügyi elszámolások összesen:</i>	338
FORGÓESZKÖZÖK ÖSSZESEN	133.061

A táblázat a forgóeszközök 2008. 12. 31-i állományát tartalmazza eszközcsoportonkénti bontásban.

8.4. **Épületek**

Az épület típusa*	Száma (db)	Növekedés a tárgyévben (db)
Iroda	8	0
Szolgálati lakás	5	0
Állattartó épület	4	2
Egyéb állattartó építmény	2	0
Tanya	0	0
Panzió és konferenciaépület	1	0
Bemutatóhely	11	0

2008. évben épületeink, építményeink tekintetében a legjelentősebb beruházást a szigligeti Kétöles-patak menti terület LIFE pályázat keretében folytatott élőhely-rekonstrukciója jelentette, melyhez vízepítési létesítmények - csatorna és talajvízfigyelő kutak - készültek összesen 6,8 millió Ft költséggel.

Az állattartó épületek bővülését a Zalaváron 2007-ben megvásárolt, de csak 2008-ban aktivált bivalyok tartására szolgáló istálló épületek jelentik, melyek állaguk alapján jelentős felújítást igényelnek. Bízunk benne, hogy 2009. évben a mezőgazdasági KEOP keretében sikeres pályázatot tudunk benyújtani a szükséges munkák elvégzése céljából.

A balatonfüredi a Lóczy-barlang jegypénztárának régi épülete elbontásra került, ill. egy új épület felépítése valósult meg 1 millió Ft értékben.

A többi épületen, építményen a legszükségesebb állagmegóvási, fenntartási munkákat végeztük el:

- befejeződött a 2007. év végén megkezdett, Tihanyi kutatóház tetőterének vizesblokkját érintő belső felújítás;
- az Igazgatóság csopaki központi épületeinél járdaépítés és védőkorlát készült 2,2 millió Ft értékben,
- Bakonybélben, az Erdők Háza bemutatóhelyen a pajta épületben a búbos kemence elkészült, az épület fűtőkorszerűsítése és energiatakarékos átalakítása (nyílászárók cseréje, napkollektorok elhelyezése) KEOP támogatásból folyamatban van;
- balesetvédelmi ill. kárelhárítási tevékenységként a Tapolcai-tavasbarlang fogadóépületénél közműépítés (csatorna), a Kis-Balaton tájegységben kilátótorony felújítása történt meg;
- állagmegóvási munkákat végeztünk a Kornyi-tavi majorban levő juhhodályon.

Igazgatóságunk további terveihez kapcsolódóan 2008. évben építési engedélyt szereztünk a Tihanyi Levendula Ház látogatóközpont megvalósítására. Az Európa-diploma megőrzésének feltételeként megépítendő bemutatóközpont anyagi forrását pályázat útján reméljük elnyerni, melynek kiviteli tervei és a kiállítás tervei 2009-ben készülnek el.

A Tapolcai-tavasbarlang fogadó épületének elengedhetetlen korszerűsítésére 2005. év óta érvényes építési engedéllyel rendelkezünk, megvalósítása a szükséges pénzeszközök hiányában húzódik.

8.5. Eszközök

Az eszköz megnevezése	Száma (db)	Növekedés a tárgyévben (db)
Mezőgazdasági munkagép	86	3
Terepjáró	26	1
Személygépjármű	6	0
Motorkerékpár	4	0
Kerékpár	26	0
Vízijármű	14	0
Videokamera	5	0
Digitális fényképezőgép	25	7

Hagyományos fényképezőgép	12	-5
Spektív	17	2
Kézitávcső	61	-3
Éjjellátó készülék	0	0
Számítógép	75	-2
Mobiltelefon	71	4

Járműállományunk bővült 1 db Toyota Hilux tehergépkocsival, amely az Őrszolgálat munkáját támogatja. A több, mint 280.000 km-t futott VW Borát egy Toyota Corolla Verso személygépjárműre cseréltük le. Egyúttal értékesítésre került 1 db Lada Niva személygépjármű.

Eszközbeszerzéseinkről összességében elmondható, hogy döntően a szakmai (természetmegőrzési, ökoturisztikai, oktatási, vagyonekezelési), kisebb részben a napi ügyviteli munkák során használt gépek, berendezések beszerzésére irányultak.

9. Bemutatás, oktatás, társadalmi kapcsolatok

9.1. Turisztikai infrastruktúra

Oktatóközpont – szállás

Szálláshelyek nemzeti park igazgatósági működtetésben (2008)	
Szállóvendégek száma (fő)	2.692
Vendégéjszakák száma (fő)	6.497

Név	Cím	Férőhely	Állapot rövid leírása	Vendég-éjszaka
Erdők Háza	Bakonybél Szent Gellért tér 9.	18	Turistaszállás (konyha, tusoló)	1.275
Tihanyi Levendula Erdei Iskola	Tihany	28	Kulcsosház, melegítő konyha	1.246
Vönöczky Schenk Jakab Kutatóház	Fenekpuszta	12	Csak kutatók és minisztériumi, nemzeti parki dolgozók részére	240
Erdőismereti Oktatóbázis	Bakonybél Szent Gellért tér 9.	31	Kulcsosház, melegítő konyha	2.305
Diás-sziget	Fenekpuszta	7	Csak kutatók és minisztériumi, nemzeti parki dolgozók részére	-
Park Villa	Csopak	31	Konferencia és szállás	1.431

Az Igazgatóság turisztikai hasznosítási koncepciója meghatározza a turisztikai tevékenység hosszú távú stratégiáját, jövőképét. A BfNPI turisztikai bemutatóhelyei a Balatonhoz látogató

belföldi és külföldi vendégek számára gyakori kirándulási célpontok. A nemzeti park bemutatóhelyei beépültek a balatoni turisztikai kínálatba, a régióban egyre több utazási iroda propagálja a nemzeti parkot kiegészítő programként.

Az Igazgatóság kiejánlja oktatási programját az iskoláknak, ezzel hatékonyabbá és sokszínűvé téve a környezeti nevelői munkát. A Parkba szervezeten érkező ifjúsági csoportok számára biztosítjuk a megfelelő színvonalú oktatási környezetet, mind a felszerelt oktató helyiségek, mind pedig a szabadtéren és a bemutatóhelyeken alkalmazott bemutató módszerek, eszközök által. Az előadásokat, foglalkozásokat megfelelően képzett, elhivatott szakemberek tartják. A helyi vállalkozókkal, intézményekkel való együttműködés révén biztosított a helyszíni programok során az elszállásolás és az étkeztetés is.

Általános cél: Elsősorban a nemzeti park területén található természeti és kulturális értékek bemutatása, ennek során természetbarát szemlélet kialakítása. A Balaton-felvidéki Nemzeti Park területére milliós nagyságrendű látogató érkezik. Ennek egy részét iskoláskorú csoport teszi ki. Az Igazgatóság oktatási tevékenységét elsősorban az általános iskolásokra – erdei iskola programon keresztül – lehet legnagyobb hatékonysággal építeni. A Tihanyi-félszigeten az erdei iskolának helyet adó épület a félsziget nyugati felén, az erdőben található, a Lóczy-Gejzír Ösvény útvonalán, a természeti programok biztosítására kiváló helyszín. A terület 1952-es védetté nyilvánítása óta természetvédelmi őrházként, kutatóházként funkcionált. Jelenleg 25 férőhellyel működik október végéig. A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság 2002-óta, évről évre megújított együttműködési megállapodás keretében dolgozik együtt egy helyi vállalkozóval. Az együttműködés harmonikus. A Tihany Tourist Kft. Magyarországon az elsők között minősítette erdei iskola programját, amely még 2007-2008-as tanévre biztosította a minősített szolgáltatást a félszigeten Tihanyi Erdei Iskola néven. Az együttműködésre azért is volt nagy szükség, mert az erdőn a száraz 2003-as évben több hónapra kiapadt a forráskút. Így a tervezhetőség miatt szükségessé vált Tihany faluban szállás biztosítása a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóságtól erdei iskola programot kérők számára. 2008 év folyamán az Igazgatóság Tihanyi Levendula Erdei Iskola néven minősítette szolgáltatását alsó- és felső tagozatos diákok számára. A biztos vízbázis kialakítására, egyéb fejlesztésre pályázatot adott be. A Tihanyi Levendula Erdei Iskola Infrastrukturális fejlesztése KEOP-3.3.0 pályázatból az év során, az erdei iskola épület fűtés-, víz-és biztonságtechnikai rendszere kerül korszerűsítésre. 2008 év során, az erdei iskola programban 35 terepi modul biztosítottunk 355 gyermek számára.

A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság Bakonybeli Erdőismereti Oktatóbázisa és Kismesterségek Házában (2002. indító év) 2003-ban 31-fős szálláshelyet alakított ki, így komplexen (szállás és program) szolgálja az erdei iskola ügyét. Az épület jelentős infrastrukturális fejlesztésen esik át a 2008-as KEOP 3.3.0 pályázati forrás alapján. A 2007-ben az oktatóközpont 55, míg 2008-ban 44 erdei iskolás csoportot fogadott. A tanév során erdei iskolaként fogadja az ország minden részéről az idelátogató diákokat. A napi programok során a gyerekek megismerkednek a Bakony élővilágával, földtörténetével, kultúrtörténetével és a térséghez kötődő kismesterségekkel is. A 6-10 és 10-16 éves korosztályok számára kidolgozott erdei iskolás programunk 2005-2008 között minősített erdei iskolás szolgáltatás címet kapott, és az ezt igazoló harkály embléma viselésére jogosult. A minősítés meghosszabbítása folyamatban van, így előre láthatólag 2009-2012 között folytatható a minősített szolgáltatás.

A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság egyéb oktatással kapcsolatos tevékenysége:

- Jeles napokhoz kapcsolódó rendezvények, vetélkedők szervezése.
- Komplex erdei iskolák szervezése és működtetése Bakonybélben és a Tihanyi-félszigeten
- Nyílt túrák tartása az Igazgatóság működési területén.

- Környezeti neveléssel kapcsolatos akkreditált tanártovábbképzés, alapítása, szervezése.
- Ismeretterjesztő, a Nemzeti Parkunkat bemutató előadások tartása (évi 120 alkalommal).
- Szakdolgozók diplomamunkájához segítségnyújtás (évi 38 fő).
- Nyári és szakmai gyakorlatosok (egyetemi diákok) fogadása, gyakorlatuk biztosítása (évi 30 fő).
- Nyáron egy alkalommal természetismereti tábor tartottunk 8-14 éves korú gyerekek részére (Bakonybélben az Erdőismereti Oktatóbázison).
- Tihanyban, két alkalommal természetismereti napközis tábor tartottunk 6-12 éves korú gyerekek részére.
- Részvétel megyei programokban (Veszprém Megyei Rendőrkapitányság Bűnmegelőzési Osztálya által szervezett „Egy nap a biztonságért, egy nap az iskolában” elnevezésű éves akcióban).
- „Bakony–Balaton Geopark” szervezése, lebonyolítása felső tagozatos általános iskolás diákok részére. A programon Veszprém, Zala, Somogy megye 75 iskolája vett részt 75 csapattal 225 diákkal és 75 pedagógussal.
- Ökoiskolák és Zöld Óvodák számára jeles napi programok biztosítása
- Az Igazgatóság működési területére eső Zöld Óvodák fogadása Bakonybélben, Tihanyban és a Kis-Balatonon (20 csoport)

Bemutatóhelyek

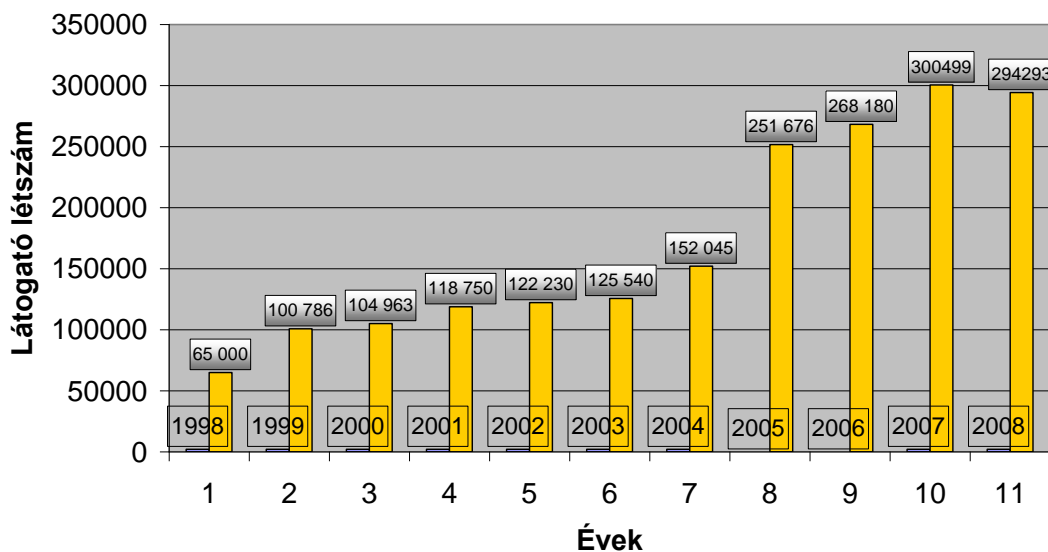
A BfNPI ökoturisztikai bemutatóhelyeinek regisztrált látogatói (2008)					
<i>Bemutatóhely neve</i>		<i>Fizetős látogatók (fő)</i>	<i>Nem fizetős látogató (fő)</i>	<i>Összesen (fő)</i>	<i>Megjegyzés</i>
1	Erdők Háza, Bakonybél	4.661	110	4.771	
2	Arborétum, Zirc	32.058	323	32.381	
3	Lóczy-barlang, Balatonfüred	16.859	55	16.914	
4	Hegyesű Geológiai Bemutatóhely, Monoszló	36.518	745	37.263	
5	Major, Salföld	33.849	515	34.364	
6	Tapolcai-tavasbarlang	108.372	2.211	110.583	
7	Kotsy-vízimalom, Zalaszentő	4.100	0	4.100	
8	Csodabogyós-barlang, Balatonederics	2.854	10	2.864	
9	Bivalyrezervátum, Kápolnapuszta	48.821	894	49.715	
10	Fekete I. Emlékszoba, Matula k., Diás-sziget	505	5	510	
11	Tájház, Vörs	577	0	577	
12	Szentgáli-kőlik barlang	305	0	305	
Regisztrált látogatók összesen:		289.425	4.868	294.293	

Az Igazgatóságnak jelenleg nincs önálló látogatóközpontja, így a mozaikosan elhelyezkedő bemutatóhelyek próbálják részben ezt a feladatot is ellátni.

A barlangi kalandturizmus újabb lehetőségeként május 1-én, a Szentgáli-kőlik barlang megnyílt a turisták számára. A föld alatti időutazás során az érdeklődők bepillanthatnak a négy évezrede itt élt elődeink életébe.

Látogatóstatistika (Bemutatóhelyek)

Tanösvény

Név	Helye	Hossza (km)	Tanösvény jellege	Fenntartó, kezelő	Kiadvány (-/+)
Lóczy gejzír-ösvény	Tihanyi-félsziget	18	geológiai; táblás, önmagába nem visszatérő	BfNPI	-
Boroszlán tanösvény	Bakonybél, Odvaskő	2 és 7	komplex; táblás, önmagába visszatérő	BfNPI	+ (A/5 24 oldal, magyar)
Geológiai-botanikai tanösvény	Badacsony-hegy	4	komplex; táblás, önmagába visszatérő	BfNPI	+ (A/5 32 oldal, magyar, német)
Geológiai-botanikai sétaút	Kovácsi-hegy, Zalaszántó	6	komplex; táblás, önmagába visszatérő	Önkormányzat	-
Bazaltorgonák tanösvény	Szent György-hegy, Raposka	4	táblás; önmagába nem visszatérő	BfNPI	-
Búbos vöcsök tanösvény	Kányavári-sziget, Balatonmagyaród	3	zoológiai; táblás, önmagába visszatérő	BfNPI	-
Kitaibel tanösvény	Somló-hegy	3	komplex; táblás, önmagába visszatérő	BfNPI	+ (A/5 24 oldal, magyar)
Koloska-völgy	Balatonfüred	3	Önmagába visszatérő táblás - erdészeti	BfNPI	-
Pele Apó ösvénye	Balatongyörök-Balatonederics	10	Természetismereti táblás	BfNPI	+ (A/5 24 oldal)
Pele körút	Csopak, BfNPI székhelyének parkja	1	Lakókörnyezet élővilága, geológia, táblás, interaktív elemekkel	BfNPI	-
Kamon-kő	Szigliget	6	Önmagába visszatérő, természetismereti és kultúrtörténeti táblás	BfNPI, Önkormányzat	+ (A/5) angol, magyar nyelvű szórólap

A bemutatóhelyek és tanösvények az Igazgatóság bevételeiből, valamint civil szervezetekkel történt együttműködés keretében kerültek fejlesztésre és kialakításra.

A Zirc Arborétumban saját forrásból az ajánlott útvonalon tájékoztató táblákat helyeztük el, amely a Madarak és Fák Napja alkalmából került felavatásra.

9.2. Kiadványok

No.	A saját kiadvány címe	Kiadás éve	Készlet (pld.)
1	Magas-bakonyi TK Boroszlán tanösvény füzet	1994	605
2	Képeslapok	1996, 2003, 2006, 2008	38.695
3	Káli-medence leporelló (M,A,N)	1998	7.586
4	Káli-medence falvas leporelló – 9 falu (M,A,N)	1998	7.971
5	Káli-medence Részletes Útikalauz (M,A,N)	1998	2.269
6	Badacsony tanösvény füzet (M, A)	1998	1.326
7	BfNPI tájékoztató füzet (M,A)	1999	4.056
8	BfNP térkép (M, A, N)	2008	4.464
9	A Pécselyi-medence és környéke c. könyv	2000	342
10	A Kis-Balaton térsége c. könyv	2001	772
11	Somló, Kitaibel tanösvény füzet	2002	174
12	Kápolnapuszta, Bivalyrezervátum füzet (M, A, N)	2002, 2006	5.352
13	Hegyestű geológiai bemutatóhely füzet (M, A, N)	2002	3.734
14	A Tihanyi-félsziget c. könyv	2002	1.571
15	„Egy varázslatos világ” plakát	2002	15
16	Geológiai kirándulások 1.: A Balaton-felvidék	2002	1.836
17	BfNP falinaptár 2009.	2008	369
18	A Tapolcai-medence és tanúhegyei c. könyv	2003	1.969
19	Zirc, Arborétum (TKM füzet)	2003, 2006	3.054
20	Kankalin füzet feladatlapok gyerekeknek (M)	2004	176
21	Keszthelyi-hegység Pele tanösvény (M)	2004	2.207
22.	A Káli-medence c. könyv	2005	929
23.	A Keszthelyi-hegység c. könyv	2006	2.430
24.	A Tapolcai-tavasbarlang füzet	2006	176
25.	Salföld Major családi foglalkoztató füzet	2007	4.730
26.	Berekjárás c. könyv	2008	943

A kiadványok a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium, az Igazgatóság saját bevételeiből, valamint szponzorok segítségével készültek. Az utánnnyomás részben az eladott kiadványok árának visszaforgatásával történik.

A 2008. év új kiadványai:

2008. évi turisztikai szóróanyag (mini leporelló magyar, angol, német nyelven, kétnyelvű Szolgáltatások leporelló magyar/angol) Geopark leporelló angol és német nyelven készült.

A BfNP térkép 3. átdolgozott kiadása 2008-ban jelent meg, elkészült a 2009. évi BfNP falinaptár, montázs képeslap, roll-up. Új termékkel bővült a termékpalletta: BfNP emblémás színes pólók, esőkabát, karimás kalap, sapka, esernyő, karabineres kulcstartó, toll, stressz-labda.

A kiadványokat a BfNPI bemutatóhelyein, valamint bizományosi szerződések formájában a Bakonyi Természettudományi Múzeumnál, TOURINFORM irodáknál, Keszthelyen a Festetics-kastélyban, utazási irodáknál terjesztjük.

9.3. Látogatottság

A BfNPI ökoturisztikai szolgáltatásainak regisztrált igénybevevői (2008)					
<i>Bemutatóhely neve</i>	<i>Fizető látogatók (fő)</i>	<i>Nem fizető látogató (fő)</i>	<i>Összesen (fő)</i>	<i>Megjegyzés</i>	
Szakvezetéses túra, nyílt túra	13.440	3.360	16.800		
Nyílt nap, jeles nap, saját szervezésű rendezvény	500	7.150	7.650		
Erdei iskolai program Bakonybél, Tihany	780	0	780		
Egyéb:	természetvédelmi tábor Bakonybél, Tihany	56	1	57	
	fotózás leskunyhóból a Kis-Balatonon	13	0	13	
	csónaktúra a Kis-Balaton területén	63	37	100	
	kerékpárkölszönzés Csopakon	16	0	16	
Regisztrált igénybevevők összesen:	14.792	10.511	25.303		

Az Igazgatóság szolgáltatásai:

- Szakvezetés: Nemzeti Parkunk nyitott a látogatók számára, egy terület kivételével: a Kis-Balaton fokozottan védett terület, ahova csak külön engedéllyel és az Igazgatóság által biztosított szakvezetővel lehet belépni. A park további területeinek alaposabb, igényesebb megismeréséhez kérésre szakvezetést biztosítunk.
- Csónakázás a Kis-Balatonon.
- Természetfotózás lessátorból a Kis-Balatonon
- Overallos kalandtúra Balatonedericsen a Csodabogyós-barlangban és Szentgálon a Kőlik-barlangban
- Szálláshelyek: Csak előzetes bejelentésre vehető igénybe.
- Kerékpár kölcsönzése: Csopakon 22 db kerékpár.

Állandó programok:

- február Téltemető nyílt túra a Pécselyi-medencében
- március Víz világnapja a Tihanyi-félszigeten
- április Föld Napja – Nyílt túra Somlón a Kitaibel tanösvényen, a Keszthelyi-hegységben a Pele apó ösvényén és Szigligeten a Kamon-kő tanösvényen.
- május Madarak és Fák Napja – Zirci Arborétumban
- május „Öreg fától öreg fáig” nyílt túra a Balaton-felvidéki fás legelők területén
- május Európai Nemzeti Parkok Napja – Nyílt túra a Szent György-hegyen
- május Bivalyfesztivál Kápolnapusztán
- június Magyar Nemzeti Parkok Hete
- június Levendula túra a Tihanyi-félszigeten
- június Magyar őshonos kutyafajták bemutatója, pásztorkutya terelő bajnokság Salföldön a majorban.
- július-augusztus fordulója: (a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság programjai a Művészetek Völgye rendezvényen?).
- szeptember Hagyományörző Vigasság:
- szeptember Berkenye nyílt túra a Pécselyi-medencében.
- október Cserszömörce túra a Keszthelyi-hegységben
- október Gyaloglás Világnapja nyílt túra Bakonybélben

- október Siófok-Töreki, Várpalota - Halastavak: Madármegfigyelési Világnap, közös program az MME-tel

2008 a „Vizek éve” volt. A Turizmus Zrt. marketingtevékenységének köszönhetően számos rendezvény került lebonyolításra, amelyek jelentős mértékben hozzájárultak a nemzeti parkok népszerűsítéséhez, megismertetéséhez.

Június hónapban került megrendezésre a Vendégváró Nemzeti Parkok hétvégéje a Margit-szigeten, amelyen az Igazgatóság kiadványaival, szolgáltatásaival, valamint kézművessel képviseltette magát. Sikeres volt a nemzeti parkok hete, amely során számos bemutatóhelyet ingyenesen látogathattak meg az érdeklődők. A szakmai túráknak szintén nagy sikere volt.

Pályázatok:

- PaNaNet – Burgenlandi és nyugat-dunántúli természetvédelmi területek hálózata (2007-2013 közötti Ausztria-Magyarország Határon Átnyúló Együttműködési Program, 3. Célkitűzés)
- Erdei iskola Bakonybél (KEOP 3.3.0-2008-0015. Infrastrukturális fejlesztés)
- Erdei iskola Tihany (KEOP 3.3.0-2008-0030. Infrastrukturális fejlesztés)
- Turisztikai kiadvány (2008-TU-BALATON-3-08-04-29 „de minimis” támogatás az Igazgatóság bemutatóhelyeit népszerűsítő mini leporellóhoz)

9.4. Társadalmi kapcsolatok

		Megjelenés/részvétel száma a 2008 . évben	
		Írott	Elektronikus
Kiállítás, vásár		5	
Média	<i>helyi</i>	65	36
	<i>regionális</i>	24	18
	<i>országos</i>	53	8
Egyéb		38	
Honlap címe		www.bfnpi.hu http://bfnp.nemzetipark.gov.hu	

Az Igazgatóság arculatának kialakítása a Minisztérium által kiadott arculati kézikönyv szerint történt, ami a honlapot, a levélpapírt, névjegykártyát és a kiadványokat illeti.

Üzenet: Feladataink, céljaink, a Nemzeti Park, mint megőrzendő természeti és kulturális érték, ökoturisztikai célpont, valamint a környezeti nevelés bázisa

Csatorna: Média (sajtó, TV, rádió) kiállítások, konferenciák, előadások, általunk szervezett fórumok, belső képzés, szóróanyagok, kiadványok (a nemzeti park emblémájával), Internetes honlap (www.bfnpi.hu), felügyelői egyenruha, látogatói viselkedési kódex, időszakosan megjelenő újság a Nemzeti Parkról, bemutatóhelyek, tanósvények.

Célcsoport: Helyi lakosok (konfliktuskezelés szempontjából is), látogatók, turisztikai intézmények, társhatóságok, kistérségi menedzserek, civil szervezetek, oktatási intézmények

Sajtóval történt együttműködések:

- Veszprém Tv
- Séd Tv
- Balatoni Futár

- Pannon Lapok Veszprém Megyei Napló Zöld Sarok (kéthetente megjelenő cikk a természeti értékekről, Szia Magazin mellékletben feladvány szintén kéthetente a gyerekeknek).

Fontosabb események:

- Zöld turizmus rendezvények – Nemzeti parkok hétvégéje és Nemzeti parkok hete
- Számos „study tour”
- Akkreditált, 60 órás tanártovábbképzés megszervezése és lebonyolítása.

9.5. Környezeti nevelési intézkedések

Programjainkkal sikerült a társadalom széles rétegéhez eljutni az óvodásoktól kezdődően a nyugdíjas klubokig. Általános probléma, hogy a környezeti nevelés területén is humán erőforrás hiány van. Az egyes programokat szinte csak összefogással lehet megvalósítani. Sokszor megfogalmazódnak anyagi forráshiányok is. A több éve megkezdett zöld napi és egyéb rendezvényeinket folytatni kell. Növelni szükséges a honlapunk interaktivitását és népszerűsítését. Folytatni kell a források növelését a pályázatok segítségével. Szükséges az együttműködések kiterjesztését. Szükséges a környezeti neveléssel kapcsolatos kiadványok megjelentetése, valamint újabb képzések alapítása/indítása.

Esemény	Helyszín	Részvevők száma
Bakony-Balaton Geopark vetélkedő	Balaton-felvidék, Zánka, Nemesgulács	59 csapat (177 diák + 59 nevelő)
Környezeti nevelés a természetben, avagy a környezettudatos életmódra nevelés eszközeinek alkalmazási lehetőségei a Balaton-felvidéki Nemzeti Park területein, az ember és környezetének viszonyai alapján. (60 órás akkreditált tanártovábbképzés).	Balaton-felvidék, Magas-bakonyi TK, Csopak	13 fő
Madarak és Fák Napja – tanösvény avatás	Zirc Arborétum	150 fő
Minősített erdei iskolai szolgáltatás	Bakonybél (Oktatóközpont)	400 fő
Természeti értékeink előadássorozat	Balaton-felvidéki intézmények, erdei iskolák, táborok, óvodák, nyugdíjas klubok stb.	1000-2000 fő
Szakvezetések biztosítása iskolák, egyetemek, kiránduló csoportok részére	Kis-Balaton, Balaton-felvidék, Magas-bakonyi TK	1000 fő
Vízvizsgálat, előadás, tanösvény bemutatás Óvodáknak/Zöld Óvodáknak	Csopak, Igazgatóság	500 fő
Nyári táborok, napközis táborok	Bakonybél, Tihany	60 fő
Továbbképzésen való részvétel (BISEL, ADOBE)	Sopron, Bp	5 fő
KEOP 3.3.0 pályázati forrás nyerése Erdei iskola témában a Bakonybélben és Tihanyban – infrastrukturális fejlesztésre	Bakonybél, Tihany	-

9.6. Barátságos természetvédelem, Zöld-Pont Iroda

A Zöld-Pont Irodában a szelektív hulladékgyűjtéssel, környezetvédelmi és természetvédelmi adatokkal, a nemzeti park ökoturisztikai kínálatával kapcsolatos ingyenes kiadványok, illetve az Agrármarketing Centrum és a Csalán Környezetvédelmi Egyesület tájékoztató anyagai, valamint a KvVM sajtóirodájának közleményei, pályázati lehetőségek, a napi sajtó hírei folyamatosan hozzáférhetők.

Az Igazgatóság Zöld-Pont Iroda koordinátora több továbbképzésen, rendezvényen vett részt.

10. Kapcsolattartás hazai partnerszervezetekkel

- Folyamatos kapcsolattartás az önkormányzatokkal, civil szervezetekkel, turisztikai szervezetekkel.
- Kapcsolatfelvétel az alakuló TDM (Turisztikai Desztinációs Menedzsment) szervezetekkel
- Részvétel az Utazás Kiállításon Budapesten és Veszprémben,
- A társhatóságokkal való kapcsolattartás folyamatos. Vezetői szinten rendszeres az egyeztető találkozók a felügyelőségek és a vízügyi igazgatóságok vezetésével.

11. Belföldi és külföldi együttműködés

Belföldi együttműködési megállapodások	
Bakonyerdő Zrt, Badacsonytördemic, Nemesgulács, Badacsonytomaj önkormányzatok	Badacsony erdészeti, természeti, turisztikai céljainak koordinálása
Bakonybéli Szt. Maurícius Monostor és az önkormányzat	Egymás bemutatóhelyeinek belépőjegy-áraival kapcsolatos kölcsönös kedvezmény biztosítása
Hotelinfo Kft.	Balatonkártya elfogadása bemutatóhelyeinken
Bauxitkutató Természetjáró SE	Balaton-felvidék természeti értékeinek bemutatása
Közép-dunántúli KTVF	Természetvédelmi jogkörökben együttműködés megvalósítása
Keszthely-Hévíz Kistérségi Fejlesztési és Többcélú Társulás	Kistérség fejlesztése
Zánkai Gyermek és Ifjúsági KHT	Egymás turisztikai és környezeti neveléssel kapcsolatos tevékenységének összehangolása
Gyulaffy László Hagyományörző Lovasbandérium-Csobánc Várért Alapítvány	Csobánc fejlesztése, értékeinek megőrzése

Kittenberger Kálmán Növény és Vadaspark Szolgáltató Kht.	Egymás tevékenységének összehangolása
Németh László Művelődési Ház, Tihany	A Levendula Fesztivál megrendezése
Közép-Dunántúli Napló Kiadói KFT	Szia Magazin mellékletben kéthetente feladvány a gyerekeknek
Tihany Tourist Kft.	Erdei iskola program szervezése a Tihanyi-félszigeten
WWF Magyarország	Kedvezményes belépés biztosítása a Panda Klubtagoknak
Balatonfüredi Turisztikai Egyesület	Füred Kártya elfogadása a Lóczy-barlangban
Gyenesdiási Turisztikai Egyesület	Gyenesdiás Kártya elfogadása a Bivalyrezervátumban és a Kotsy-vízimalomban
Keszthelyi Turisztikai Egyesület	Keszthely Kártya elfogadása a Bivalyrezervátumban, a Kotsy-vízimalomban és a Vörsei Tájházaiban
Balaton Riviéra Egyesület	Balaton Riviéra Kártya elfogadása a Lóczy-barlangban, bekapcsolódás a Mandula Ünnepek programjaiba (kiállítás, szakvezetés)

Külföldi együttműködés:

- Részvétel a Global Natur Found által szervezett Living Lakes konferencián Észtországban és Olaszországban.
- A Közép-Európai Egyetem hallgatói látogatása Tihanyban és Káli-medencében.
- A DBU – Német Környezetvédelmi Alapítvány programja keretében a veszprémi Lovassy László Gimnázium és a Bad Dürkheim-i Werner Heisenberg Gimnázium diákcsoportjai keresték fel nemzeti parkunkat, melyet követően a diákok által megírt cikkek megjelentek a Népszabadságban.
- North Pennines Geoparkból vendégek előadása.
- PaNaNet pályázat keretén belül együttműködés a Nationalpark Neusiedlersee Seewinkel-lel és a Regionalmanagement Burgenlanddal (ez utóbbi burgenlandi Naturparkokat képviseli).

12. Ellenőrzés

No.	Ellenőrzést elrendelő szervezet	Ellenőrzést végző szervezet	Típusa/célja	Fontosabb megállapítások, intézkedések rövid ismertetése
1	BfNPI igazgató	Belső ellenőr	Rendszerellenőrzés/ Biomonitoring vizsgálata a BfNPI gyakorlatában	Szükséges a kutatóktól több ajánlat bekérése, a szerződések ismételt áttekintése. Teljesítmény igazolás rendszerének változtatása, szakmai jelentés készítésének előírása.

2.	BfNPI igazgató	Belső ellenőr	Teljesítményellenőrzés /A BfNPI gépjármű üzemeltetésének hatékonyság vizsgálata	Az Igazgatósági gépjárművek esetében a gépjárművek üzemanyag felhasználási normájához képest a tényleges átlagos fogyasztás kiértékelését javasolja.
3.	BfNPI igazgató	Belső ellenőr	Szabályszerűségi ellenőrzés/a BfNPI gépjármű üzemeltetés vizsgálata	Javaslat a gépnaplók vezetése alkalmazásának áttekintésére. - A „Gépjárművek Üzemeltetésének Szabályzatának ” felülvizsgálatát meg kell tenni. - A menetlevelek kitöltési a fegyelmeinek javítását, a leadott menetlevelek pontos kitöltöttsége leadáskori ellenőrzésének tovább javítását, szigorítását a vezetőknek be kell tartatnia. - A gépjármű üzemeltetés 1 km – re jutó havi kiadásainak összegei megállapításánál az értéksökkenési leírás szerepeltetését is be kell foglalni.
4.	BfNPI igazgató	Belső ellenőr	Szabályszerűségi ellenőrzés/a BfNPI IMI program üzemeltetés vizsgálata	A személyi üzemeltetési kockázat csökkentése érdekében (a lehetőségekhez mérten) más személy betanítása, illetve időleges bevonása az „IMI” rendszer és kapcsolódó rendszereinek üzemeltetési feladatainak ellátásába.
5.	BfNPI igazgató	Belső ellenőr	Hatékonyság ellenőrzés/a BfNPI Park Villa üzemeltetés vizsgálata	A marketing tevékenység fokozása és reklámlevelek kiküldése a lehetséges partnerek felé.
6.	BfNPI igazgató	Belső ellenőr	Szabályszerűség ellenőrzés/a BfNPI a hasznóbérleti szerződések vizsgálata	A hasznóbérleti szerződések előkészítése, illetve alkalmazandó árainak kialakítása során javasolja a konkrét árképzést rövid formában dokumentálni. - Javasolja a hasznóbérleti szerződések - földhivatal általi - bejegyzése figyelési rendszerének kialakítását.
7.	APEH Közép-dunántúli Regionális Igazgatósága	APEH Közép-dunántúli Regionális Igazgatósága	A Salföldi Major bemutatóhelyen történt próbavásárlás (nyugtaadási kötelezettség teljesítése)	A nyugtaadási kötelezettségnek a BfNPI eleget tett. A bemutatóhelyeken használt szigorú számadású nyomtatványokról a helyszínen nyilvántartást kell vezetni.

8.	BfNPI	Munkavédelmi felügyelő	Munkavédelmi ellenőrzés, tűzvédelmi ellenőrzés	Rendben lezajlott, az oktatásról, ellenőrzésről jegyzőkönyv készült, az érintésvédelmi felülvizsgálat folyamatban van.
9.	BfNPI igazgató	Pénzügyi és Számviteli Osztály Turisztikai és Oktatási Osztály	Témavizsgálat, FEUVE rendszer kockázatelemzése szerint	Turisztikai, gazdálkodási témákban és a bemutatóhelyeken átfogó vizsgálat történt melyről jegyzőkönyvek készültek.
10.	Európai Bizottság	Az Európai Bizottság Külső Monitorozó Szerve (Astrale)	LIFE pályázat területi ellenőrzése.	Észrevételek és javaslatok érkeztek a projekt hatékonyabb lebonyolításához.

13. Fontosabb célkitűzések a következő évre (munkaterv)

Védett természeti terület hálózat kialakításának folytatása

- A természetvédelmi kezelési terv elkészülte után, illetve azzal párhuzamosan kell lebonyolítani a védetté nyilvánítási eljárást.

A tervezési terület neve	Védettségi státusz	Határidő
Balaton-felvidéki (II. ütem)	NP tervezett	2009. aug. 31.
Marcal menti TK	TK tervezett	2009. ápr. 30.
Mórichelyi halastavak	TT tervezett	2009. máj. 31.
Remetekert Erdőrezervátum	TT tervezett	2009. máj. 31.
Vaskereszt Erdőrezervátum	TT tervezett	2009. nov. 30.
Zalakomári madárrezervátum TT és bővítése (Csörnyeberek ER)	TT részben tervezett	2009. ápr. 30.

Kezelési tervek, természetvédelmi tervek kidolgozása

- A természetvédelmi kezelési terveket a 3/2008. (II. 5.) KvVM rendeletben és a 9/2008. (K. V. Ért. 8.) KvVM utasításban foglaltak alapján kell elkészíteni.

A tervezési terület neve	Védettségi státusz	Határidő
Balaton-felvidéki <ul style="list-style-type: none"> Tihany-félsziget Pécselyi-medence Káli-medence Tapolcai-medence Keszthelyi-hegység Kis-Balaton Balatoni nádasterületek 	NP	2009. aug. 31. <ul style="list-style-type: none"> 2009. máj. 31. 2009. máj. 31. 2009. máj. 31. 2009. máj. 31. 2009. máj. 31. 2009. máj. 31. 2009. máj. 31.
Balaton-felvidéki (II. ütem)	NP tervezett	2009. júl. 31.
Balatonfüredi erdő	TT	2009. júl. 31.(BfNP II. ütemmel együtt)
Darvas tó lefejtett bauxitlencse	TT	2009. márc. 31.
Farkasgyepői kísérleti erdő	TT	2009. ápr. 30.
Fenyőfői ősfenyves	TT	2009. máj. 31.
Hévízi-tó	TT	2009. márc. 31.

Marcal menti TK	TK tervezett	2009. márc. 31.
Mórichelyi halastavak	TT tervezett	2009. márc. 31.
Sárosfői Halastavak	TT	2009. febr. 28.
Somló	TK	2009. febr. 28.
Sümei Mogyorósdomb	TT	2009. jún. 30.
Szentgáli tiszafás	TT	2009. márc. 31
Tapolcafői-láprétek	TT	2008. folyamatos
Vaskereszt Erdőrezervátum	TT tervezett	2009. márc. 31.

Vagyongazdálkodás

- Az állami vagyronról szóló 2007. évi CVI. tv. előírásának megfelelően a vagyontaszteri új program telepítése, adatállományának egyeztetése, hibák javítása. (a vagyongazdálkodási szerződéshez igazítva)
- A zalavári bivaly állomány legeltetési rendjének kidolgozása, bonyolítása, új legelőszakaszok kiépítése, legeltetett területek folyamatos kezelése.
- KEOP pályázati források megnyílása esetén pályázatok készítése mezőgazdálkodási és erdőgazdálkodási infrastruktúra fejlesztése témában.

Vadgazdálkodás

- A vadgazdálkodási egységek éves vadállomány becsléseinek, következő éves vadgazdálkodási terveinek és éves vadgazdálkodási jelentéseinek elkészítése, tróféás vad és vadkár-összesítő, valamint a 2008/2009. évi mérleg (kiadás-bevétel) elkészítése.
- Az Igazgatóság vadgazdálkodási egységeiben a vadkárelhárító vadászatok szükség szerinti irányítása.

Erdőgazdálkodás, az erdők természetvédelmi funkciójának erősítése

- A saját kezelésű erdők állományának felmérése, az erdőgazdálkodói státusz rendezése.
- Védett és védelemre tervezett erdőkre vonatkozóan az erdőadattár folyamatos karbantartása. /Ez a feladat a körzeti erdőtervezéssel párhuzamosan folyik./

Természetvédelmi kezelés és fejlesztés, élőhely- és tájrehabilitáció

- A Kis-Balaton II. ütem befejezésével kapcsolatos koordinációs, egyeztetési feladatok ellátása.
- A „Láprétek, gyepes és fáslegelők természetvédelmi értékeinek védelme és vonalas létesítmények természetkárosító hatásának mérséklése a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén” című KEOP 3.1.1 projekt I. fordulójának dokumentációjának elkészítése (RMT, CBA, engedélyes tervek, hatósági engedélyek).
- A BfNPI által elnyert LIFE06 NAT/H/000102 számú projekt bonyolítása

Feladat	Akció	Határidő
2 nyelvű tájékoztató füzet kiadása (1000 pld.)	E.2	2009. 03. 30.
Területi munkák (invazív + gyep) – 3. szakasz	D.1 D.2	2009. folyamatos
After-LIFE kezelési terv	F.4	2009.12.15.

Természeti értékek és területek felmérése

- LIFE07 NAT/H/000321, A.1 akció: A projektterület előzetes felmérése a Natura 2000 fajok és élőhelyek tekintetében (2009. 02. – 2010. 09.: Élőhely-térkép (különös tekintettel az invazív fajokra). Ponttérkép a jelölő fajokról. Jelölő madárfajok. Denevér előfordulások. Ürgefelmérés. Gerinctelen felmérések.)

Természetvédelmi célú monitorozás (NBMR + egyéb)

- Biodiverzitás-monitorozó program: NBmR-programban szereplő feladatok alapján a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság 2009. évi monitorozó programjának

összeállítása, a kutatási tevékenység megszervezése, ill. részvétel bizonyos programokban.

- Elnyert LIFE pályázat (LIFE06 NAT/H/000102) alapján végzendő monitorozás.
- A Kis-Balatonon folyó monitorozó-kutató tevékenység koordinálása, felügyelete szintézisjelentés elkészítése, részvétel egyes kutatásokban.
- A kerecsensólyom védelme a Kárpát-medencében c. LIFE pályázat (LIFE 06 NAT/H/4096) 2008. évre tervezett tevékenységeinek végrehajtása.

Kapcsolattartás, az önkormányzatok és a társadalmi szervezetek bevonása a természetvédelmi feladatok ellátásába

- Min. 2 db NGO találkozó megszervezése a BfNPI működési területén található, természetvédelemmel (is) foglalkozó társadalmi szervezetek számára.

Általános tájvédelem és az egyedi tájértékek kataszterezése, védelmük biztosítása

- Az egyedi tájérték kataszterezéssel kapcsolatos hallgatói munkák koordinálása. Az Igazgatóságnál meglévő egyedi tájérték felmérések rendszerezése, nyilvántartásának és jóváhagyásának előkészítése. A közreműködő egyetemekkel, érintett önkormányzatokkal folyamatos együttműködés biztosítása.

Védett és veszélyeztetett fajok állományainak megőrzése, fajmegőrzési programok

- Kerecsen LIFE program fajmegőrzési feladatainak koordinálása, végrehajtása.
- LIFE07 NAT/H/000321 C.3 akció: A kerecsensólyom populációja növekedésének és a fészkelésének ösztönzése (2009. 07. – 2010. 03. 5 db műfészkek telepítése, 2009. 07. - 2010. 12. 3 helyen ürgetelepítés).

Barlangok és földtani-felszínalaktani értékek megőrzése

- A KEOP forrásból származó pénzeszközök beruházás jellegű, élettelen értékek megóvását, természetvédelmi célú fejlesztését segítő felhasználásának megtervezése; a pályázati anyag összeállítása, szakmai koordinálása.

Természetvédelmi információs és nyilvántartási rendszerek fenntartása, fejlesztése

- A BfNPI Természetvédelmi Információs Rendszer (TIR) kialakítása. Együttműködés a KvVM szakembereivel, illetve az adatgyűjtő és -kezelő szoftvert készítő tender győzteseivel. A helyi munkák (karbantartás, adatbevitel, validálás, stb. szervezése). Esetleges egyéb erőforrások bevonása (pl. új ember, külsős vállalkozó) lehetőségének vizsgálata.

EU Natura 2000 hálózat kialakítása

- A Natura 2000 monitorozás megszervezése, koordinálása.

EU Víz Keretirányelv

- Nemzeti Vizes Élőhely adatbázis létrehozásához és a VKI hazai megvalósításával kapcsolatos feladatok.
- A VKI-hez kapcsolódó vízgyűjtő-gazdálkodási tervezési feladatok szervezése

Védett természeti területek bemutatása, ismeretterjesztés

- A Badacsony tanösvény teljes felújítása.
- Az új bemutatóhelyként megnyitásra tervezett Várpalotai Homokbánya Természetvédelmi Terület hasznosításának megtervezése, a vállalkozói szerződés megalkotása, a kapcsolódó promóciós anyagok (prospektus stb.) elkészítése. A terület kertészeti karbantartásának koordinálása.
- Vízitúra bázis (kikötőhely kialakítás) szervezése, ügyintézése Alsó-Szemenyén, a PaNaNet pályázat keretén belül.

Természetvédelmi „Jeles Napok”, megrendezése

Dátum, Időpont	Rendezvény	Helyszín	Leírás	Felelős
Február 2.	Vizes élőhelyek Világnapja	Tihanyi, Rév	A Balaton téli madárvendégei madármegfigyelés	Vers Réka 30/382-7243
Március 21. 9 óra	Keltike túra a Víz Világnapja alkalmából	Zalaszántó	Gyalogos túra és a Kotsy-vízimalom megtekintése 5 óra időtartam	Sinka Gábor 30/491-0063
Március 28. 10 óra	„Berektúra”	Fonyódliget, vasútállomás	Gyalogos túra 3 óra időtartam	Rozner György 30/334-9572
Április 17-19.	Mandula Ünnepe	Csopak, Csopak Galéria	Bakony–Balaton Geopark kulturális öröksége c. fotókiállítás	Vers Réka 30/382-7243
Április 18. 10 óra	Ismerkedés a Bakony–Balaton Geopark értékeivel	Felsőörs, Malomvölgy utca, tanösvény eleje	Tanséta a geológiai ösvényen 1 óra időtartam	Korbély Barnabás 30/640-9053
Április 22. 9 óra	Föld Napja, túra a Töreki tavaknál	Siófok, Töreki-tavak madármegfigyelő torony	Gyalogos túra, 3 óra időtartam	Kenéz István 30/457-9918
Április 23-26	Tanártovábbképzés	Csopak, Park Villa	60 órás, akkreditált továbbképzés	Somlai Szilárd 30/491-0104
Május 8. 10 óra	Madarak és Fák Napja	Arborétum, Zirc	Játékos természetismereti akadályverseny	Somlai Szilárd 30/491-0104
Május 16. 9 óra	„Öreg fától öreg fáig” túra	Várpalota	Gyalogos túra, 4 – 5 óra időtartam A legelőerdő sziklák felkeresése	Dr. Sonnevend Imre 30/382-7243
Május 17.	Csillagos égbolt nemzeti parkok	Bakonybél	csillagászati megfigyelés	Somlai Szilárd 30/491-0104
Május 22. 10 óra	Európai Nemzeti Parkok Napja, túra a Badacsonyon	Kisfaludy-ház, parkoló	Gyalogos túra, 3 óra időtartam	Békássy Gábor 30/491-0058
Június 5.	Nőszírom túra a Környezetvédelmi Világnap alkalmából	Barnag, Vegyesbolt	Gyalogos túra, 3 óra időtartam	Somlai Szilárd 30/491-0104
Június 6-7. 9 óra	Terelőkutya-bajnokság	Salföld, Major	Őshonos kutyaajták bemutatója	Barcza Gábor 30/491-00-57
Június 19.	Nemzeti Parkok hétvégeje	Csopak, Park Villa	Konferencia a Kultúra Éve jegyében	Dr. Kopek Annamária 30/491-0085
Június 20.	Nemzeti Parkok hétvégeje, Tihanyi Levendulafesztivál	Tihany, Belső-tó partja	10.00 túra az Aranyházhoz, 18.00 Levendulás	Vers Réka 30/382-7243

JELENTÉS A BALATON-FELVIDÉKI NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG 2008. ÉVI TEVÉKENYSÉGÉRŐL

Június 22. előzetes jelentkezés szükséges június 19-ig 10 óra	Magyar Nemzeti Parkok Hete – Ismerkedés a Bakony–Balaton Geopark értékeivel	Szigliget, katolikus templom előtt	„A megszelídült tűzhányók nyomában I.” Gyalogos túra, 3 óra időtartam	Korbély Barnabás 30/640-9053
Június 23. 10 óra	Magyar Nemzeti Parkok Hete „Natura és LIFE” nap	Salföld, Major	Forum: Tapolcai- medence LIFE pályázat és Natura 2000	Vers Réka 30/382-7243 Petróczi Imre 30/491-0095
Június 24. 9 óra	Magyar Nemzeti Parkok Hete Gyógynövénykultúra a félszigeten	Tihany, Sajkod Apáti Kávézó	Gyalogos túra, 3 óra időtartam	Vers Réka 30/382-7243
Június 25. előzetes jelentkezés szükséges június 23.-ig	Magyar Nemzeti Parkok Hete – Ismerkedés a Bakony–Balaton Geopark értékeivel	Szentgál	Szentgáli-kőlik barlang látogatása kedvezményel, 3 óra időtartam	Schäfer István 70/382-8595
Június 26. 10 óra előzetes jelentkezés szükséges június 24.-ig	Magyar Nemzeti Parkok Hete – Ismerkedés a Bakony–Balaton Geopark értékeivel	Várpalota, a természetvédelmi terület Gagarin utcai bejárata	Gyalogos tanséta az egykori homokbánya területén, 1 óra időtartam	Korbély Barnabás 30/640-9053
Június 27-28. Előzetes bejelentkezés szükséges június 26-ig	Magyar Nemzeti Parkok Hete Biodiverzitás nap	Káli-medence	Lehetőség nyílik bekapcsolódni a zoológiai, botanikai felmérést végző szakemberek munkájába	Vers Réka 30/382-7243
Július 4. 10 óra	Bivalyfesztivál A felnőttek diákjeggyel látogathatják ezen a napon a bemutatóhelyet.	Bivalyrezervátum, Balatonmagyaród	Bivalyszekerezés, játsszóház, bivalysimogatás, kézműves kirakodó	Magyari Gabriella 30/664-04- 04
Július 11. 9 óra előzetes jelentkezés szükséges június 22.	Ismerkedés a Bakony–Balaton Geopark értékeivel	Tihany, a temető és a futballpálya közötti parkoló	„A megszelídült tűzhányók nyomában II.” Gyalogos túra, 3 óra időtartam	Korbély Barnabás 30/640-9053
Július 13-17. 8 – 16 óráig	Napközis tábor	Tihany, Családi Szabadidőpark	Térítéses tábor természetismereti programokkal általános iskolásoknak	Vers Réka 30/382-7243
Július és augusztus hónapban, szerdánként 9 óra	Térítéses túrák a Gejzirmezőn	Tihany, Belső-tó partja	Gyalogos túra, 3 óra időtartam 800,-Ft/felnőtt, 400,-/gyerek minimum 7 fő	Vers Réka 30/382-7243

Augusztus 13. 20 órákor	„Denevérek éjszakája”	Kinizsi-forrás Találkozó: Pula, autóbuszmegálló	Denevérek hálózása.	Fehér Csaba 30/491-00-78
Augusztus 14. 16 órától	Csillagászati nap	Bakonybél, Kismesterségek Háza	Csillagászati megfigyelések, előadás	Somlai Szilárd 30/491-0104
Szeptember 5. 9 óra	„Öreg fától öreg fáig” túra	Helyszín egyeztetés alatt	Gyalogos túra, 4 óra időtartam	Dr. Sonnevend Imre 30/382-7243
Szeptember 12. előzetes jelentkezés szükséges szeptember 10. 16. óráig	Ismerkedés a Bakony–Balaton Geopark értékeivel – Kötenger túra	Szentbékáll, polgármesteri hivatal	Gyalogos túra, 2 óra időtartam,	Korbély Barnabás 30/640-9053
Szeptember 19. 10 óra	Hagyományörzés és természetvédelem A felnőttek diákjeggyel látogathatják ezen a napon a bemutatóhelyet.	Salföld, Major	Játszóház, kézműves foglalkozás, lovas program, biotermék-vásár	Dr. Kopek Annamária 30/491-0085
Október 3. 10 óra	Gyaloglás Világnapja Tönkölös-hegy	Bakonybél, Erdők Háza	Gyalogos túra, 5 óra időtartam, 200m szintkülönbség	Zábrák Károly 30/491-0075
Október 3.	Európai Madármegfigyelő Napok	Várpalotai-halastavak, Siófok, Tőreki-tavak	Madármegfigyelés, madárgyűrűzés az MME helyi csoportjával közös szervezésben.	dr. Nagy Lajos 30/491-0080 Kenéz István 30/457-9918
Október 10. 9 óra	Túra az Állatok Világnapja alkalmából	Keszthelyi-hg., Szépkilátó	Gyalogos túra, 3 óra időtartam	Sinka Gábor 30/491-0063
December 12. 10 óra	Ramsari túra a Tihany-félszigeten	Tihany, Gödrös strand	Gyalogos túra, 2,5 óra időtartam	dr. Nagy Lajos 30/491-0080

- Vendégváró Nemzeti Parkok hete rendezvényei koordinálása, a Kultúra Éve jegyében című konferencia megszervezése

Környezeti nevelés, oktatás, szemléletformálás, PR

- „Erdei iskolai programok lebonyolítása Tihanyban. A Tihany Tourist által szervezett csoportok számára szakmai programok biztosítása.
- „Ember és környezet” 60 órás akkreditált pedagógus továbbképzés megszervezése a Bakonybéli Oktatóközpontban.
- Az Európai Geoparkok Hálózatának tagságára pályázó Bakony–Balaton Geopark nevezési dokumentációja összeállításának megszervezése, a megalapozó dokumentáció elkészítésére vonatkozó szerződések megkötése. Az érintett önkormányzatokkal, civil szervezetekkel aláírandó együttműködési megállapodás előkészítése.

Kiadványok, honlap elkészítése, folyamatos aktualizálása

- Közérdekű adatok elektronikus közzétételének koordinálása, az adatok feltöltése a www.bfnpi.hu honlapra és a www.kozadat.hu honlapra
- Kotsy-vízimalom foglalkoztató munkafüzet kidolgozása.

Az Igazgatóság feladatainak ellátásához szükséges fejlesztések (beruházás, felújítás)

- Tihany Levendula Ház pályázati anyag összeállítása a második pályázatra (kiállítás tervezés, belsőépítészet, stb. koordinálása)
- Tapolcai-tavasbarlang felszíni fejlesztésének megpályázása, amennyiben kiírásra kerül a ROP.
- PaNaNet pályázatban foglaltak folyamatos végrehajtása
- A Bakonybéli Erdőismereti Oktatóbázis infrastrukturális fejlesztésével kapcsolatos KEOP pályázat megvalósítása.
- A Tihanyi Levendula Erdei Iskola Infrastrukturális Fejlesztése című KEOP pályázat megvalósítása
- Zirc, Arborétum fejlesztésére elnyert KEOP pályázat első szakaszának lebonyolítása, koordinálása és a szükséges mértékben tervezés végzése. A második pályázati forduló dokumentációinak elkészítése. A II. pályázati forduló eredményének függvényében a megvalósítás, kivitelezés előkészítése és megkezdése.

Pénzügyi és gazdasági ügyvitel, munkaügyi feladatok

- A költségvetési szervek jogállásáról és gazdálkodásáról szóló törvény végrehajtása érdekében felkészülés a törvény végrehajtására, ennek érdekében a KvVM által kiadott feladatok ellátása, koordinálása, adatszolgáltatás.
- A költségvetési szervek jogállásáról és gazdálkodásáról szóló törvény rendelkezéseinek, valamint az Igazgatóság szervezeti besorolásának ismeretében közreműködés az Igazgatóság új alapító okiratának elkészítésében. A vonatkozó jogszabályok, és alapító okirat előírásainak megfelelően az Igazgatóság új Szervezeti és Működési Szabályzatának elkészítése, és felterjesztésre történő előkészítése.

Természetvédelmi őrszolgálati munka koordinálása

- Hatósági tábla nyilvántartások elkészítése, fokozottan védett területek kitáblázása a kiegészítő táblákkal, megrongált, elloptott táblák pótlása cseréje.
- Polgári természetőr munka felülvizsgálata, szerződések megújítása, igazolványok cseréje.
- Félévente igazgatósági őri értekezlet összehívása tematikájának megtervezése.